

HISWA
VERENIGING

HISWA-ledenenquête

Jaarrapport 2013

Amsterdam, maart 2014
Jeroen van den Heuvel
Sjoerd van Tilburg

Inleiding

Het Jaarrapport 2013!

De rapportage van het vierde kwartaal 2013, aangevuld met enkele cijfers uit andere sectoren, is gereed en (letterlijk en figuurlijk) online.

Het rapport geeft de uitslagen van de vragen die februari zijn gesteld.

Het vierde kwartaal komt na een nat en koud eerste half jaar en een goede zomer.

Om cijfers over de watersportindustrie te verkrijgen is de branche afhankelijk van eigen rapportage. Statistieken van overheden zijn niet betrouwbaar gebleken, simpelweg omdat de categorisering binnen deze statistieken te ruim is opgezet. Er is veel vraag naar cijfers. Door de leden zelf, via Leenservice of op de site, maar ook door de pers, door financiële instellingen en door de overheid.

De response op deze enquête is conform eerdere enquêtes.

In 2012 heeft Q&A Consultants een belangrijk onderzoek uitgevoerd onder de watersporters. Deze cijfers staan op hiswa.nl en geven belangrijke informatie over de toekomstige watersporter! In 2013 heeft het NRIT een dergelijk onderzoek uitgevoerd, maar deze cijfers zijn niet openbaar. In HISWA Magazine en op hiswa.nl staan er wel uitgeschreven artikelen met de trends uit dit onderzoek. Beide onderzoeken bevestigen elkaar, de watersportmarkt zal ingrijpend wijzigen en van de ondernemers wordt een grote flexibiliteit verwacht. HIWA zal de informatie aanleveren in de publicaties, zodat ondernemers de juiste bedrijfsmatige keuzes kunnen maken.

In deze enquête is gevraagd naar de ervaringen met deze rapportage. De antwoorden op de extra vragen zijn in grafiekvorm opgenomen in deze rapportage.

Conclusie is dat we voorlopig nog door zullen gaan met deze enquête, in de huidige frequentie van 4 x per jaar en zonder extra indicatoren.

Incidenteel zal zo nu en dan een extra vraag worden opgenomen.

Tenzij anders aangegeven zijn alle extra grafieken afkomstig van het CBS.

1. Kwalitatief onderzoek

In dit hoofdstuk wordt door middel van kwalitatief onderzoek gekeken naar de uitkomsten van de enquête per hoofdactiviteit. In totaal hebben er 149 respondenten meegedaan aan het onderzoek.

	Aantallen Q4	Percentage Q4		Percentage Q3
Architecten	1	0,7%		0%
Detailhandel/dealer	18	12,1%		11,0%
Expert	1	0,7%		2,2%
Importeur motoren	3	2,0%		3,3%
Importeur pleziervaartuigen	10	6,7%		4,4%
Jachtbouw	15	10,1%		6,6%
Jachthaven/stalling	52	34,9%		30,8%
Makelaar	5	3,4%		7,7%
Reparatie en onderhoud	14	9,4%		7,7%
Toeleverancier	15	10,1%		9,9%
Verhuurder	6	4,0%		7,7%
Zeil/vaarschool	9	6,0%		6,6%
Zeilmaker/tuiger	0	0%		2,2%
Total	149	100%		100%

2. Vragenlijst

Vraag 1

Wat is de hoofdactiviteit van uw bedrijf?

- a) Jachtbouw: Heeft u meer of minder opdrachten voor nieuwbouwschepen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar?
- b) Jachthaven: Wat is de bezettingsgraad van uw vaste ligplaatsen op dit moment?
- c) Zeilschool: Wat kunt u zeggen over het aantal cursisten dat u had in het tweede kwartaal van 2013 in vergelijking tot het tweede kwartaal 2012?
- d) Verhuur pleziervaartuigen: Wat is uw bezettingspercentage van uw verhuurvloot in het tweede kwartaal van 2013? Het gaat hier om de bezetting van de totale verhuurcapaciteit (aantal verhuurbare dagen x aantal vaartuigen).
- e) Importeurs motoren: Wat was uw totale promotiebudget in vergelijking tot het tweede kwartaal 2012?
- f) Importeurs pleziervaartuigen: Wat was uw totale promotiebudget in vergelijking met het tweede kwartaal 2012?
- g) Dealers detailhandel en Toeleveranciers: Bent u hoofdzakelijk actief in de onderwatersport?

Vraag 2

Hoeveel medewerkers telde uw bedrijf in het tweede kwartaal 2013?

Vraag 3

De economische crisis is nog niet voorbij. Wat is uw verwachting voor de komende 6 maanden ten opzichte van dezelfde periode in 2012?

Vraag 4

Hoe staat het momenteel met uw personeelsbestand?

Vraag 5

Wat kunt u zeggen over uw brutowinst in Q2 2013, in vergelijking tot Q2 2012?

Vraag 6

Wat kunt u zeggen over uw omzet in Q2 2013, in vergelijking tot Q2 2012?

Vraag 7

Wat is uw huidige prijsbeleid, ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar?

Vraag 8

Wat moet HISWA Vereniging volgens u in deze tijd doen?

Extra Vragen

Vraag 1

De enquête wordt nu 4 maal per jaar uitgezet. Welke frequentie zou u adviseren?

Vraag 2

Als de frequentie wordt teruggebracht naar 2 maal per jaar, over welke periode wilt u dan een enquête?

Vraag 3

Als de frequentie wordt teruggebracht naar 1 maal per jaar, over welke periode wilt u dan een enquête?

Vraag 4

De huidige enquête vraagt naar de procentuele veranderingen ten opzichte van het jaar ervoor. Leden vragen ook om extra informatie. Bent u bereid om cijfers in te vullen met betrekking tot omzet, aantal verkochte boten, aantal ligplaatsen, aantal cursussen, etc?

Vraag 5

Zijn er indicatoren met betrekking tot de trends in de watersport die u voor deze enquête aanbeveelt?

De totale watersportindustrie in Q4 2013

Verwachtingen

Q4 2013

Wat is uw verwachting voor de komende 6 maanden t.o.v. 2012

Stacked bar chart showing expectations for Q4 2013 compared to Q4 2012 across various categories. The Y-axis represents percentage change from 0.00% to 25.00%. The X-axis lists categories: Lage brutowinst, Krimpende..., Gelijke brutowinst, Gelijke orderportefeuille, Hogere brutowinst, Hogere orderportefeuille, and Geen enkel effect. The legend includes: Zeilmakers, Zeilscholen, Verhuurders, Toeleveranciers, Reparatie/onderhoud, Makelaars, Jachthavens, Jachtbouw, Imp. Plezurt, and Imp. Motoren.

Categorie	Imp. Motoren	Imp. Plezurt	Jachtbouw	Jachthavens	Makelaars	Reparatie/onderhoud	Toeleveranciers	Verhuurders	Zeilscholen	Zeilmakers
Lage brutowinst	2.0%	1.0%	1.0%	4.0%	1.0%	1.0%	5.0%	1.0%	1.0%	1.0%
Krimpende...	1.0%	1.0%	1.0%	4.0%	1.0%	1.0%	5.0%	1.0%	1.0%	1.0%
Gelijke brutowinst	2.0%	1.0%	1.0%	4.0%	1.0%	1.0%	5.0%	1.0%	1.0%	1.0%
Gelijke orderportefeuille	1.0%	1.0%	1.0%	4.0%	1.0%	1.0%	5.0%	1.0%	1.0%	1.0%
Hogere brutowinst	2.0%	1.0%	1.0%	4.0%	1.0%	1.0%	5.0%	1.0%	1.0%	1.0%
Hogere orderportefeuille	1.0%	1.0%	1.0%	4.0%	1.0%	1.0%	5.0%	1.0%	1.0%	1.0%
Geen enkel effect	1.0%	1.0%	1.0%	4.0%	1.0%	1.0%	5.0%	1.0%	1.0%	1.0%

Hoe stond het in het vierde kwartaal 2013 met uw personeelsbestand?

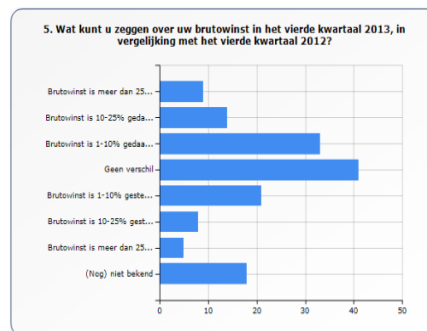
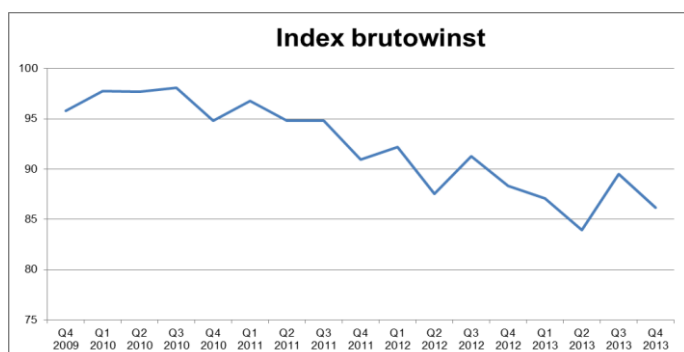
The chart displays the percentage distribution of various professions across three categories of personnel status. The Y-axis represents the percentage from 0,00% to 90,00%. The X-axis categories are: 'Ik had precies voldoende mensen in dienst' (I had exactly enough people in service), 'Ik had een overschot aan personeel' (I had a surplus of personnel), and 'Ik had een tekort aan personeel' (I had a shortage of personnel). The legend lists 14 professions: Zeilmaker/tuiger, Zeil/vaarschool, Verhuurder, Toeleverancier, Reparatie en onderhoud, Makelaar, Jachthaven/stalling, Jachtbouw, Importeur pleziervaartuigen, Importeur motoren, Expert, Dealers en Detailhandel, and Architecten.

Professie	Ik had precies voldoende mensen in dienst	Ik had een overschot aan personeel	Ik had een tekort aan personeel
Zeilmaker/tuiger	~1%	~1%	~1%
Zeil/vaarschool	~3%	~1%	~1%
Verhuurder	~45%	~1%	~1%
Toeleverancier	~10%	~1%	~1%
Reparatie en onderhoud	~5%	~1%	~1%
Makelaar	~1%	~1%	~1%
Jachthaven/stalling	~1%	~1%	~1%
Jachtbouw	~1%	~1%	~1%
Importeur pleziervaartuigen	~1%	~1%	~1%
Importeur motoren	~1%	~1%	~1%
Expert	~1%	~1%	~1%
Dealers en Detailhandel	~1%	~1%	~1%
Architecten	~1%	~1%	~1%

Bruto Winst

12% maakt nog geen keuze. Van de overige (100%) ziet bijna de helft (43%) de winst dalen, precies hetzelfde als een kwartaal eerder. 31% houdt de winst op peil tegen 21% een kwartaal eerder. 26% ziet de winst stijgen, de meesten met 1-10%.

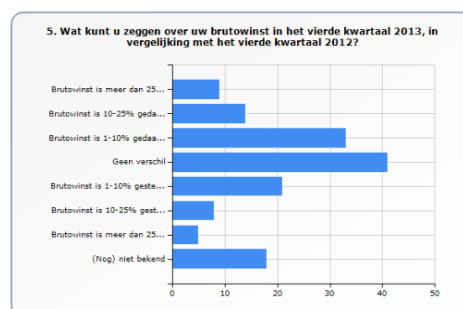
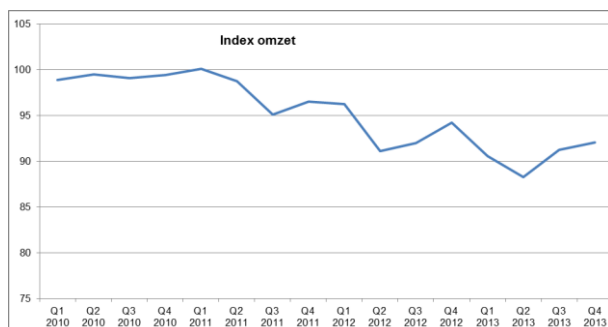
De index laat een dalende lijn zien (2008 = 100), Q4 2013 is met 86,2 lager dan Q3 2013 met 89,5 pnt.

Omzet

10% maakt geen keuze. Van de overige (100%) 32% houdt de omzet op peil met vorig jaar. Dat is 9% meer dan een kwartaal eerder. 41% ziet de omzet dalen, het merendeel met 1-10%. Deze cijfers zijn vrijwel gelijk aan Q3. 27% ziet de omzet stijgen.

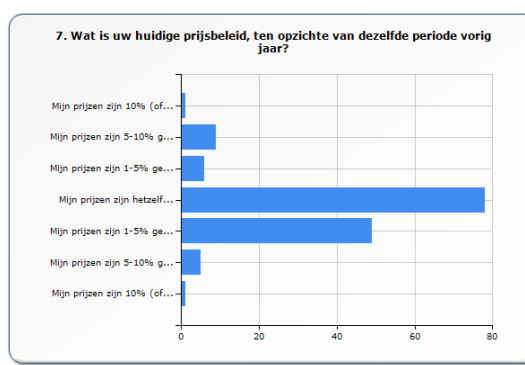
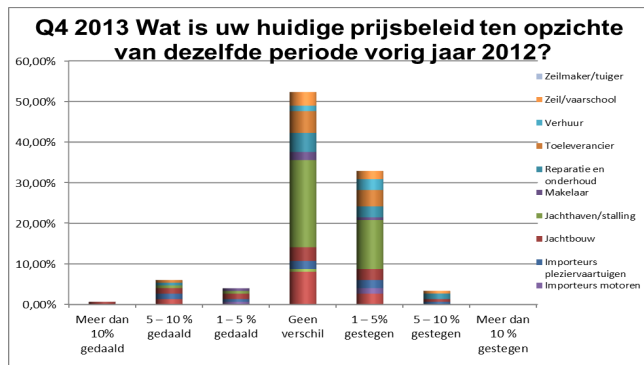
De index laat een overwegend dalende trend zien (2008=100), Q 4 2013 ligt met 92,1 pnt bijna 2 punten lager dan Q4 2013. Omdat de rij in Q3 het relatief slechter doet, vertoont de grafiek een 'stijging'.

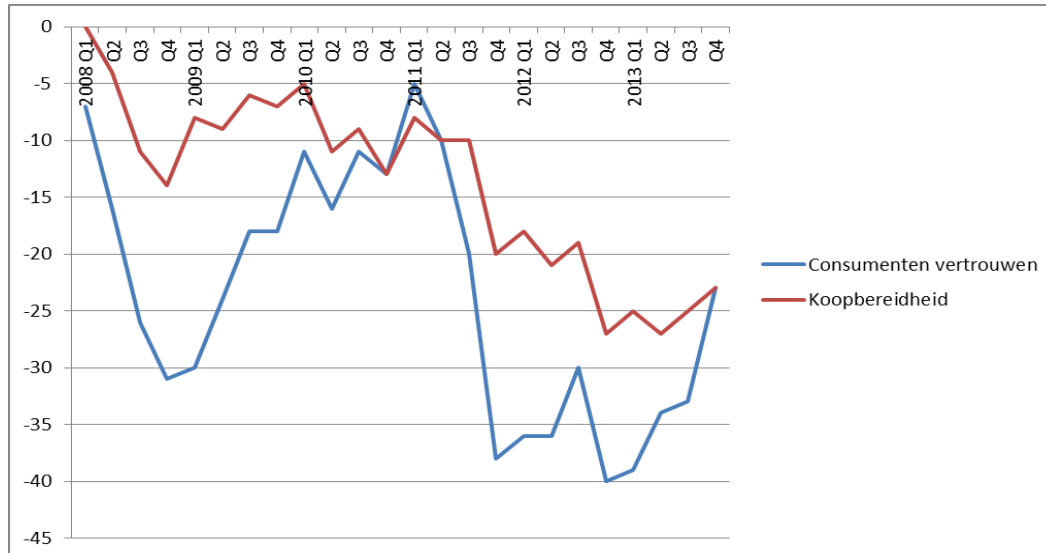
Prijsbeleid

52% houdt de prijzen gelijk, een redelijk stabiel percentage..

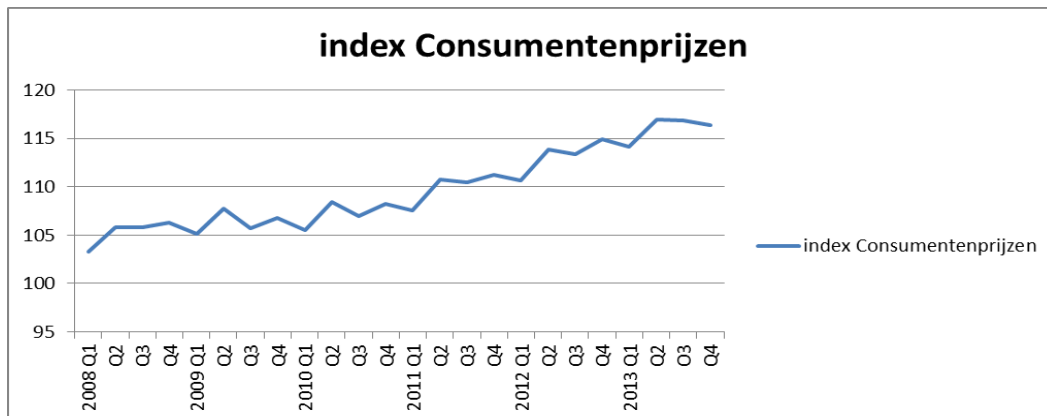
37% voert een verhoging door, vrijwel allemaal met 1-5%. Dit getal is opmerkelijk hoger dan in Q3 (24%).

Andere cijfers

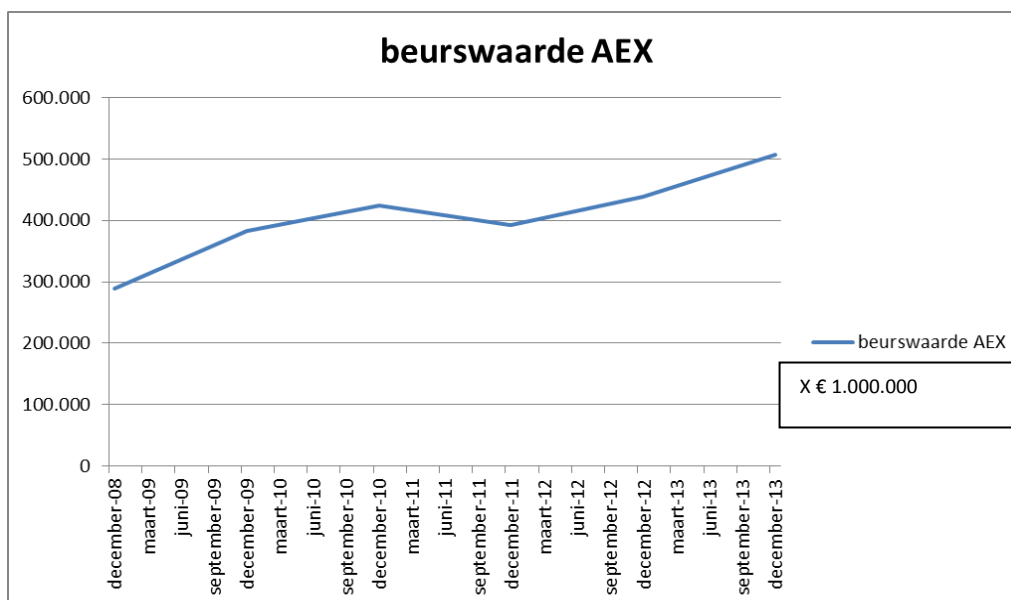

Het CBS geeft in een verklarende tekst aan dat de dip in het consumentenvertrouwen achter de rug is. De koopbereidheid van de consumenten volgt langzaam mee omhoog. De cijfers lijken leuker dan dat ze zijn, ze staan onveranderd in de 'min'.

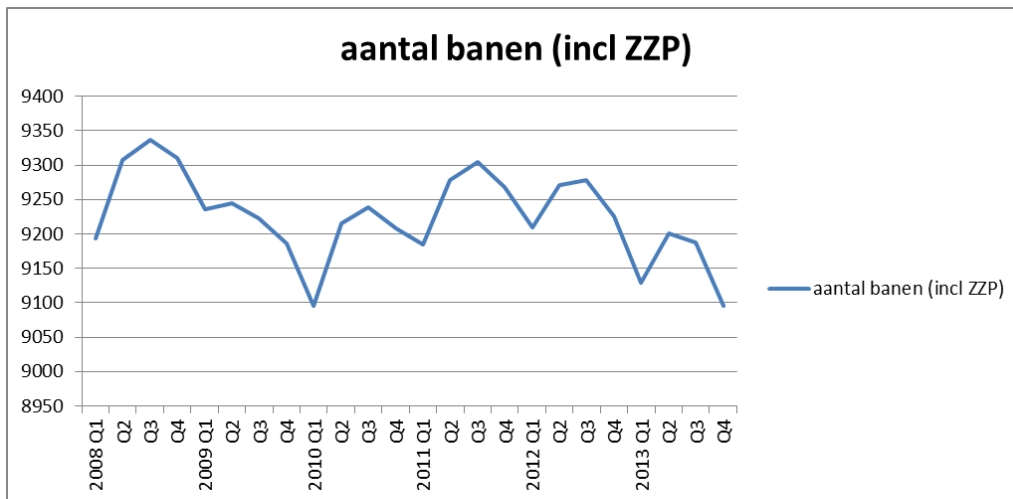

2005=100

De stijging van de consumentenprijzen, zoals becijferd door het CBS, wordt door de sector op basis van de vragen over het prijsbeleid (vraag 7) niet gevolgd. Harde conclusies kunnen niet worden gestaafd, maar de indicatie is dat de watersport de cijfers maar voor de helft laat meelopen met bovenstaande grafiek.

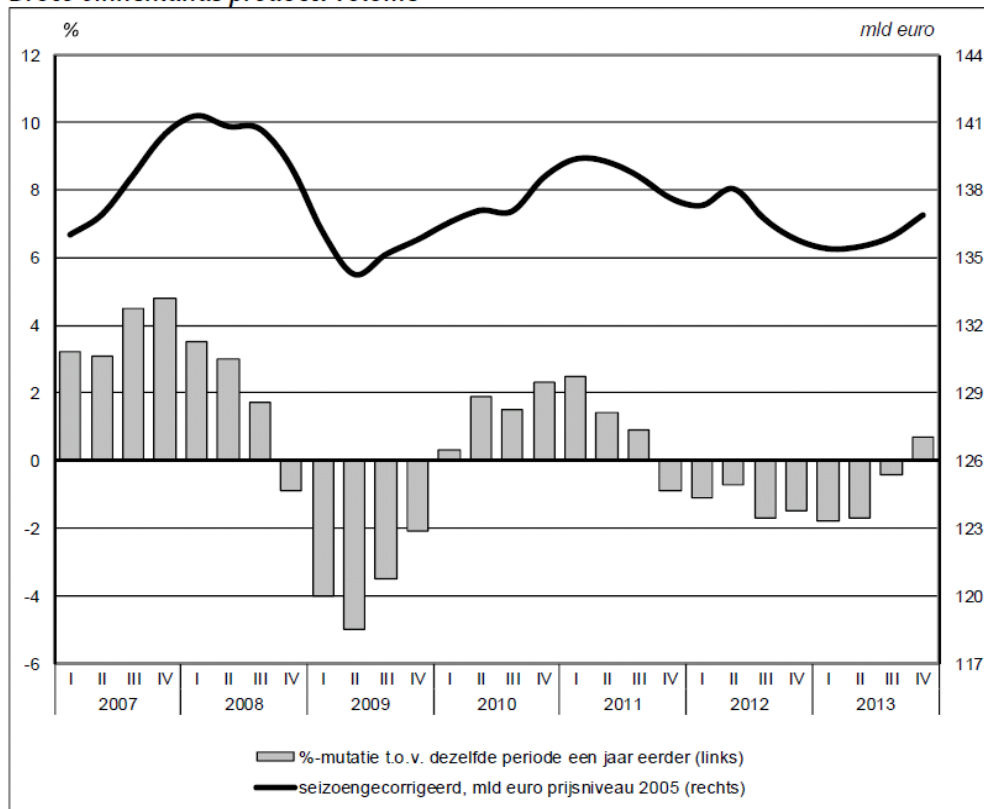

Hoewel een sterke daling op de beurs in de sector wordt gezien als een indicatie voor slechte tijden, geeft de huidige AEX waarde verbetering (nog) geen aanleiding tot herstel in de sector.

In de watersport is het overschot aan personeel (7%) net iets lager dan het tekort (8%). In heel Nederland neemt het aantal banen af en de werkloosheid toe.

Bruto binnenlands product: volume

Bron: CBS

Heel grofweg heeft de grafiek van het BBP eenzelfde verloop als de omzet in de watersportsector.

Google Zoekterm 'Watersport'

De 'Shark Sales index' bekijkt hoe vaak 'Watersport' en 'Watersport-aliassen' worden ingevoerd in de zoekmachine Google. Het geeft de interesse voor de watersport weer.

De procentuele verandering van de aantallen ingevoerde zoektermen (Watersport, etc.) geeft een beeld dat in grote lijnen overeen komt met de omzet-index uit de conjunctuurenquête.

Conclusie

Opvallend is dat de meeste respondenten een stuk optimistischer zijn over het eerste half jaar van 2014 dan een jaar eerder over 2013. Natuurlijk, de economie trekt aan, er het Bruto Binnenlands Product is voor het eerst sinds 2 jaar iets toegenomen. De cijfers van de watersport, Omzet en bruto winst, zelf zijn onverminderd negatief.

2013 was een vreemd jaar. Na een strenge winter bleef het vriezen tot ver in de lente. Het Hemelvaartweekeinde stormde voorbij. Gelukkig was er een late, maar hele mooie zomer. Het najaar was 'gewoon Nederlands'.

Vrijwel alle bedrijfsgroepen lopen min of meer parallel aan de cijfers van de hele watersport. Uitzondering vormen de Importeurs motoren en de Toeleveranciers. Zij hebben blijkbaar hun bedrijfsvoering weten aan te passen aan de omzetsdaling en/of profiteren van de export.

Nu de economie aantrekt en het consumentenvertrouwen 'minder somber' wordt, is alle hoop gevestigd op 2014. Het mooie weer in het eerste kwartaal helpt daarbij!

In de bijlage zijn meer grafieken opgenomen.

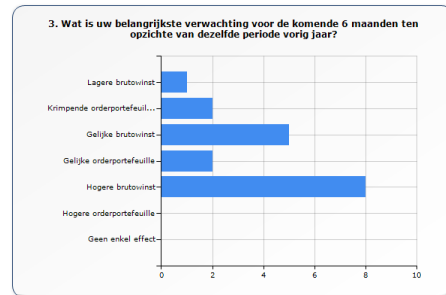
3.1 Hoofdactiviteit: Dealers en detailhandel

Aan het onderzoek hebben 18 ondernemingen deelgenomen met de hoofdactiviteit dealers en detailhandel.

De cijfers

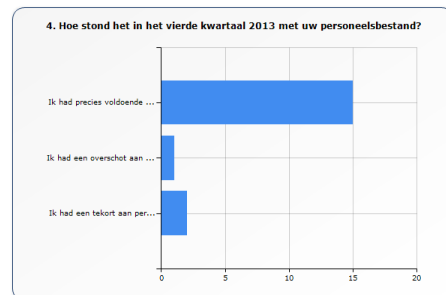
Verwachting voor de komende 6 maanden.

39% verwacht een zelfde eerste helft van 2014 als in 2013. 17% verwacht een verslechtering. Dat is aanmerkelijk minder dan in Q3 (50%).

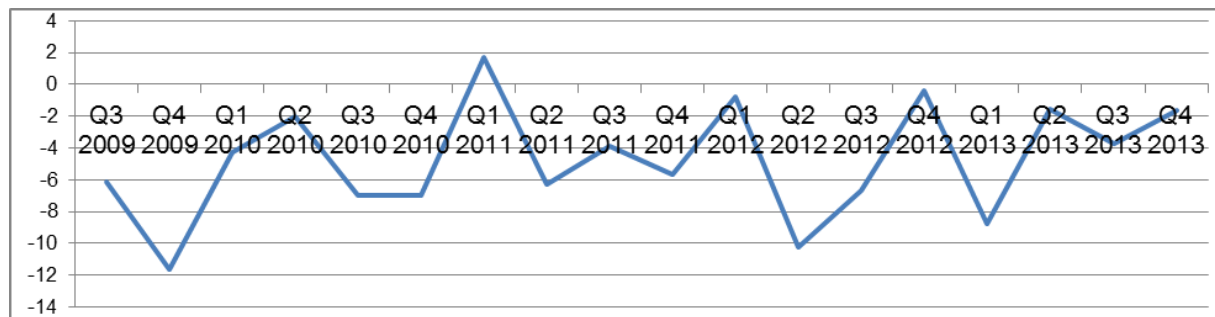
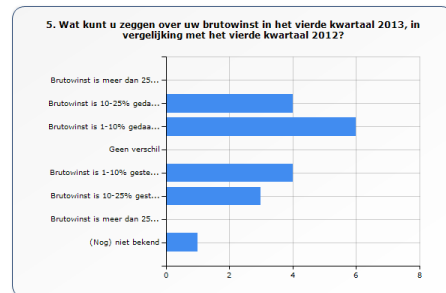
Het personeelsbestand.

83% heeft precies genoeg personeel. 11% heeft een tekort aan personeel.

De brutowinst.

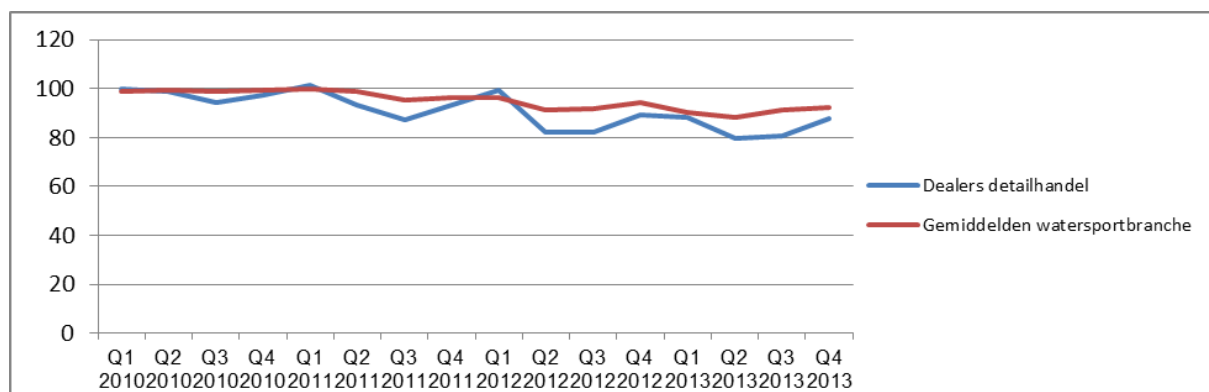
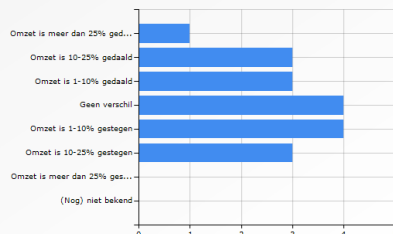
55% geeft een winstdaling af, 5 % minder dan in Q3 maar bijna het dubbele van Q2. Niemand geeft geen verschil. 39% geeft een winststijging aan. 6% heeft de cijfers nog niet gereed.

De omzet.

39% ziet een daling van de omzet, bijna de helft van Q3 (70%). 22% ziet geen verschil. 39% ziet een omzetverbetering.

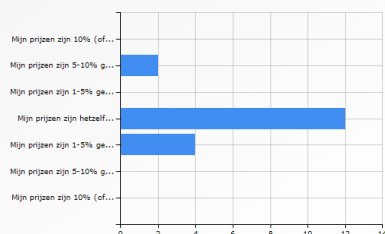
6. Wat kunt u zeggen over uw omzet in het vierde kwartaal 2013 in vergelijking met het vierde kwartaal 2012?

Prijsbeleid.

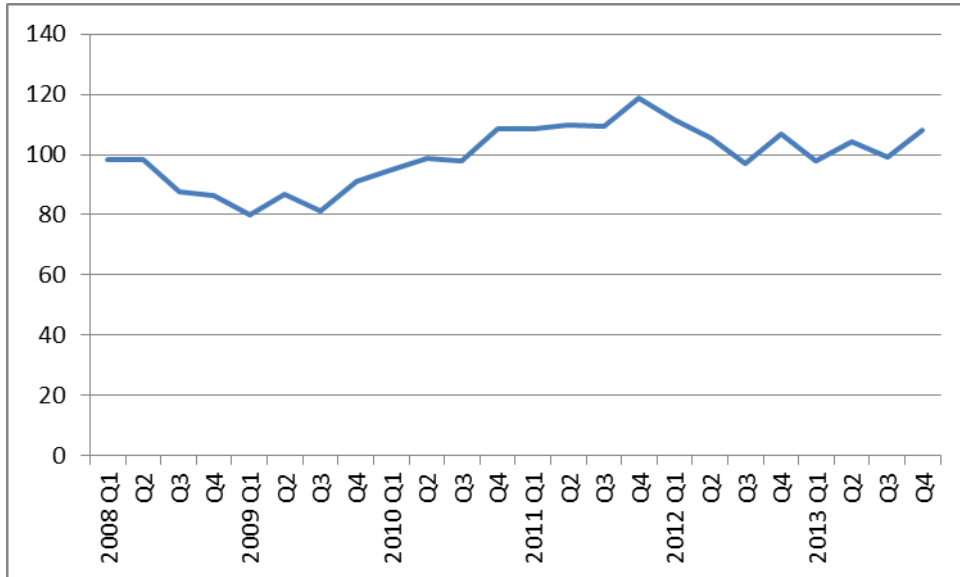
67% houdt de prijzen stabiel. 11% laat ze dalen tegen 40% een kwartaal eerder. 22% laat de prijzen stijgen.

7. Wat is uw huidige prijsbeleid, ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar?

Andere cijfers

Omzet in onderdelen van Auto en motorfietsen

2010=100

De parallel tussen de onderdelenverkoop van automotive en de watersport is wederom bevestigd.

Wat valt op?

De detaillist is verdeeld, maar gemiddeld ziet men een verbetering van de omzet. Mogelijk komt dat ook (of uitsluitend) door de prijsstijgingen. Ondanks de omzetverbetering neemt de brutowinst niet toe.

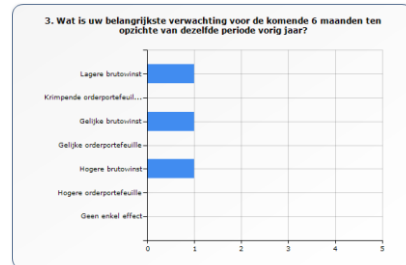
3.2 Hoofdactiviteit: Importeur motoren

In totaal hebben er 3 importeurs motoren deelgenomen aan het onderzoek.

De cijfers

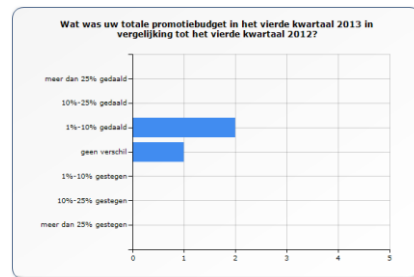
Verwachting voor de komende 6 maanden.

33% verwacht een zelfde orderportefeuille, 33% verwacht een daling en 33% een hogere portefeuille.

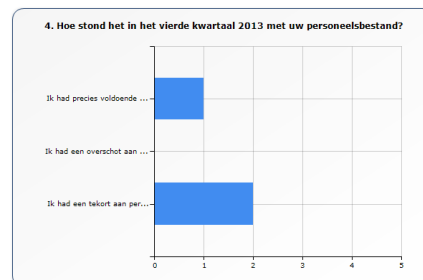
Het promotiebudget

66% van de importeurs motoren laten het budget voor promotie dalen met 1-10%. 33% laat het in tact.

Het personeelsbestand.

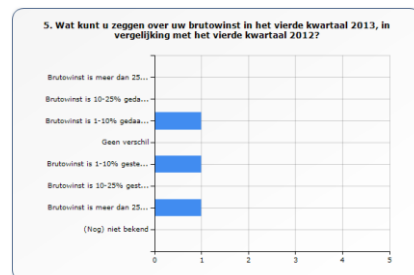
33% had precies voldoende mensen in dienst. 66% heeft een tekort.

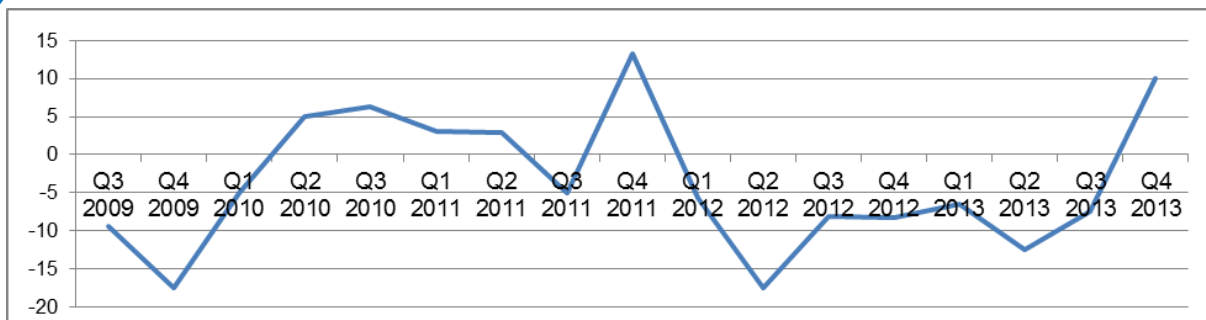

De brutowinst.

33% van de respondenten rapporteren een winstdaling van 1-10%. 33% houdt de brutowinst op peil. 33% geeft een zeer sterke winststijging door.

De index is met 97,5 precies 10 punten hoger dan in Q4 2012. (2008=100)

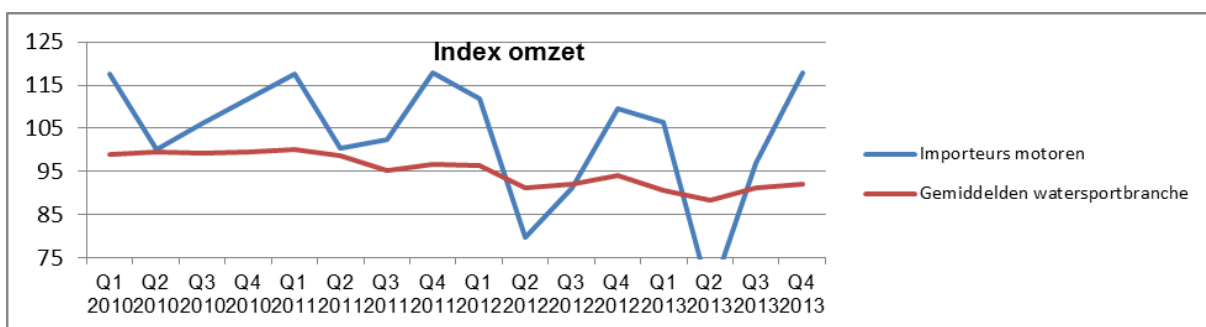
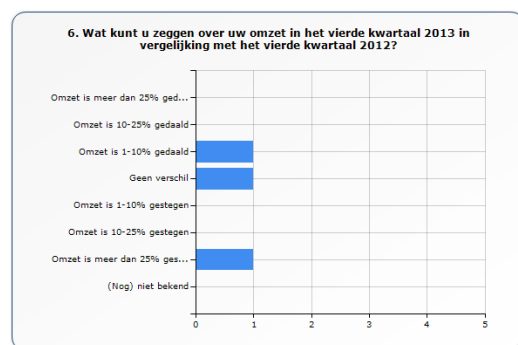

De omzet.

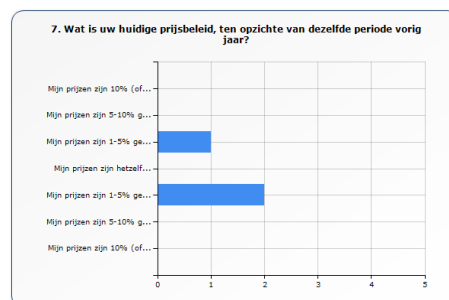
33% ziet een omzetreductie van 1-10%.
33% rapporteert geen verschil. 33% geeft een zeer sterke omzetstijging door.

De index is met 117,9 pnt ongeveer 8 pnt hoger dan in Q4 2012. (2008=100)

Prijsbeleid.

66% zet een lichte prijsstijging door, de rest laat de prijzen licht (1-5%) dalen.

Wat valt op?

Na de omzetzakken in Q2 en lichte stijging in Q3 zijn er nu forse omzetstijgingen ten opzichte van vorig jaar gerapporteerd. Ook de brutowinst neemt toe. Het lijkt op herstel van de activiteiten, ware het niet dat de afnemers (dealers) dit herstel niet rapporteren. De omzet/winst wordt anders behaald.

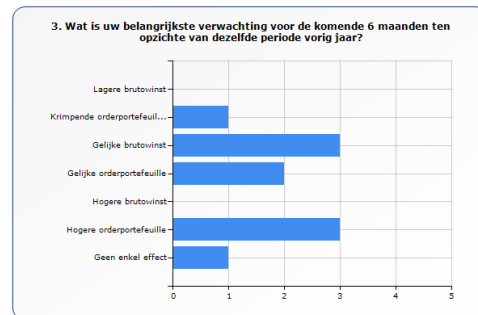
3.3 Hoofdactiviteit: Importeur pleziervaartuigen

In totaal hebben er 10 ondernemingen deelgenomen met als hoofdactiviteit importeur vaartuigen.

De Cijfers

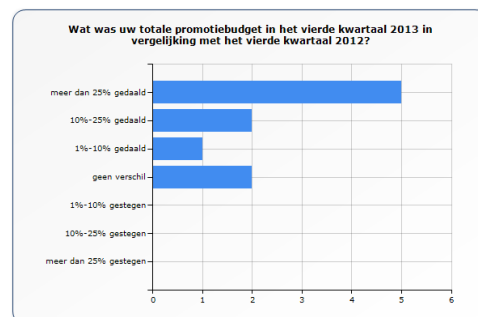
Verwachting voor de komende 6 maanden.

10% verwacht een krimpende orderportefeuille, tegen 25% een kwartaal eerder. 60% verwacht een gelijke bruto winst of orderboek, 30% is positief.

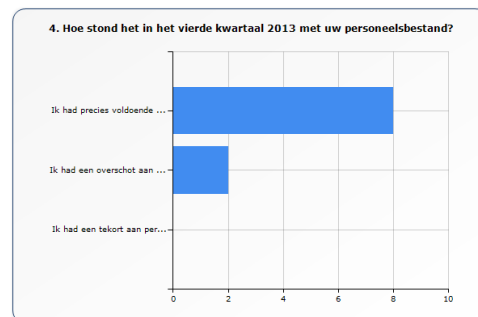
Het promotiebudget.

80% verlaagt het budget, de meesten fors. De overige 20% houdt het budget op peil.

Het personeelsbestand.

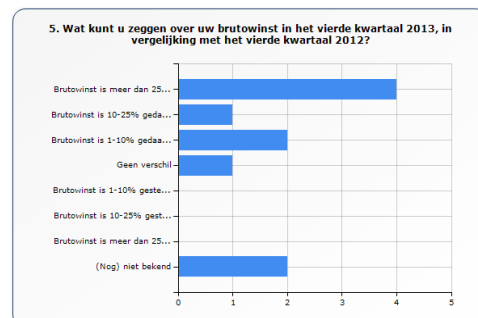
20% heeft een overschot aan mensen, er zijn geen tekorten. 80% had voldoende mensen in dienst.

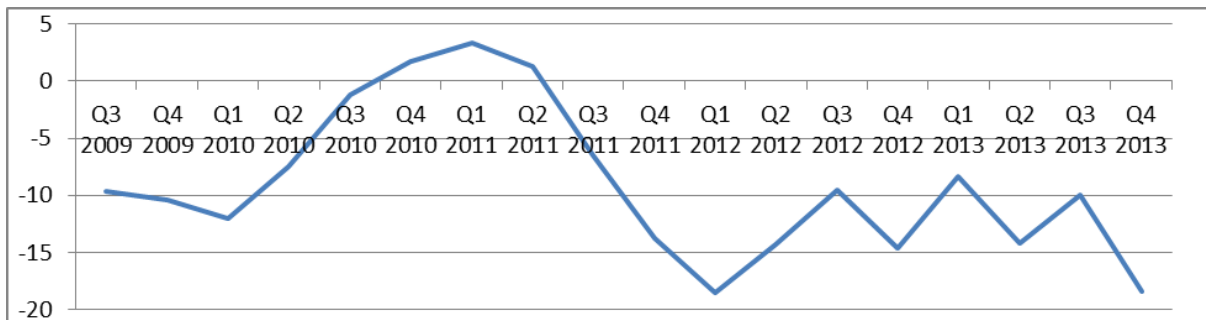

De brutowinst.

70% ziet een variërende winstdaling, oplopend tot wel 25%. Dat is gelijk aan Q3. 10% ziet geen verschil, de overige 20% geeft geen antwoord.

De index staat op 44,5 pnt. Dat is 18,4 pnt lager dan in Q4 2012. (2008=100)

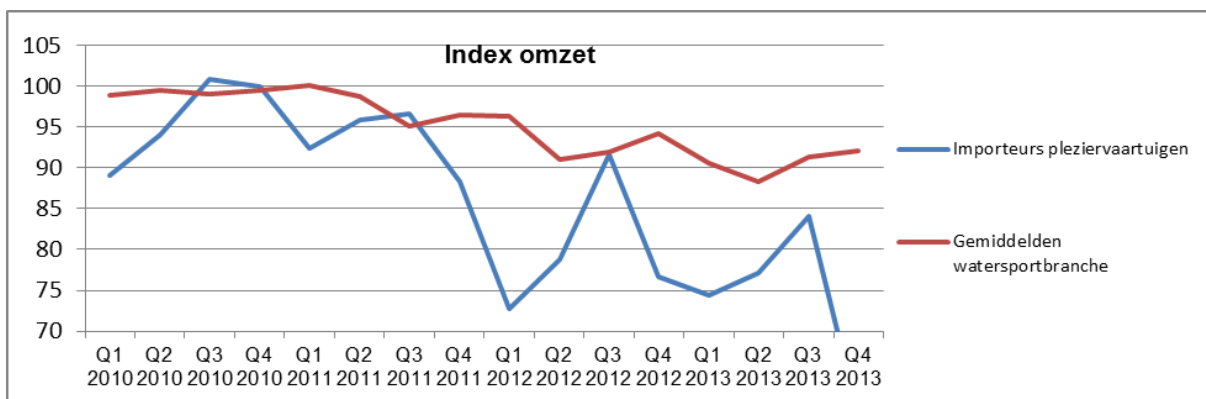
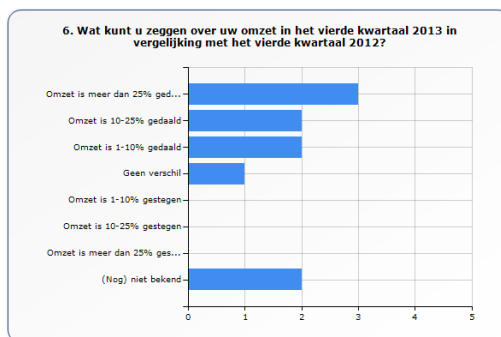

De omzet.

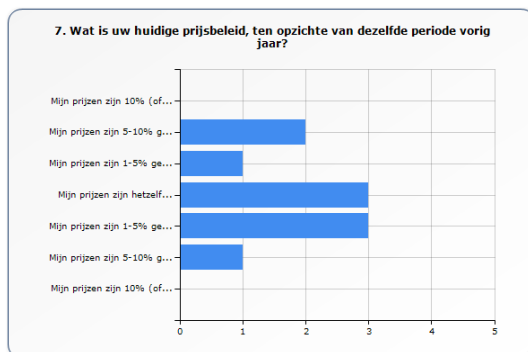
70% geeft een daling aan, oplopend tot boven de -25%. 10% ziet geen verschil. 20% geeft geen antwoord.

De index staat met 59,8 pnt weer 16,8 pnt lager dan in Q4 2012. (2008=100)

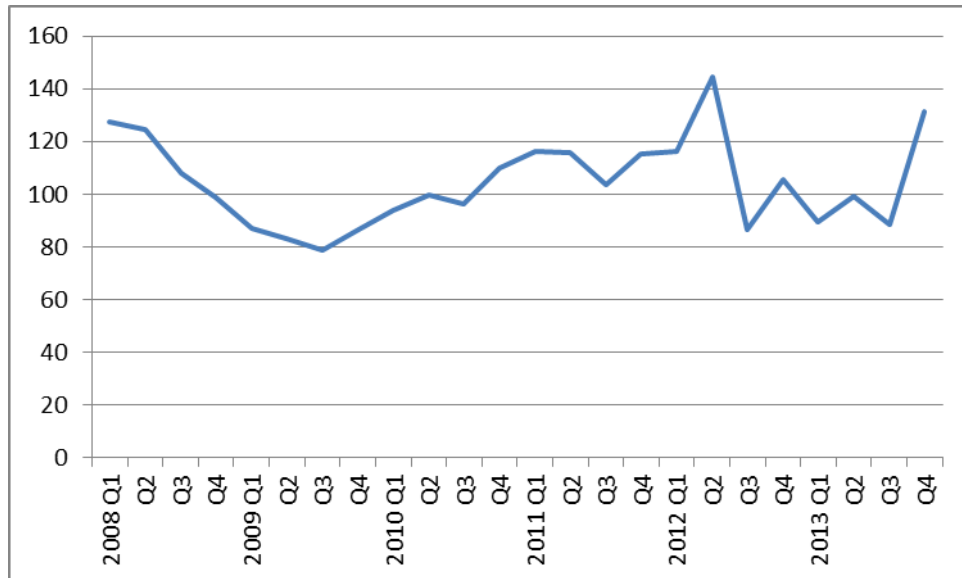
Prijsbeleid.

Over het prijsbeleid zijn de respondenten het oneens. 30% houdt de prijzen gelijk, 30% laat de prijzen dalen en 40% voert een (meest lichte) verhoging door.

Andere cijfers

Import auto's

2010=100

Hoewel de import van auto's wordt gezien als graadmeter voor de economie, lijkt er geen parallel tussen deze cijfers en de import van pleziervaartuigen.

Wat valt op?

De importeurs kennen zeer zware tijden. Geen van de watersportactiviteiten staat zover in de min als deze activiteit.

Desalniettemin is slechts 10% somber over de toekomst.

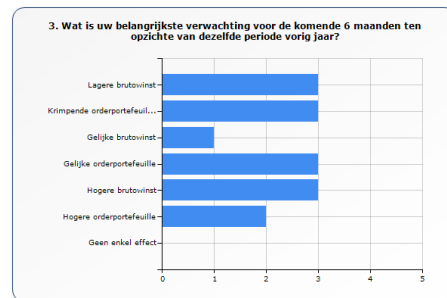
3.4 Hoofdactiviteit: Jachtbouw

In totaal hebben er 15 ondernemingen deelgenomen met de hoofdactiviteit jachtbouw.

De Cijfers

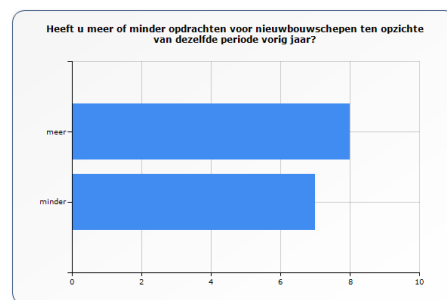
Verwachting voor de komende 6 maanden.

40% geeft een lagere verwachting af tegen 17% een kwartaal eerder. 27% denkt geen verschil te gaan merken. 33% geeft aan een verbetering te verwachten.

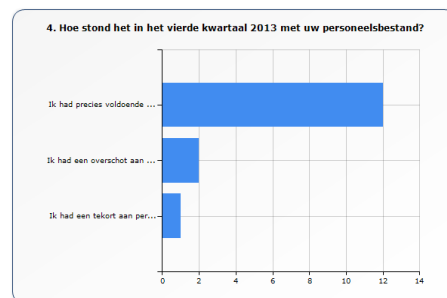
Opdrachten voor nieuwbouwschepen.

53% geeft aan meer opdrachten te hebben, 47% minder.

Het personeelsbestand.

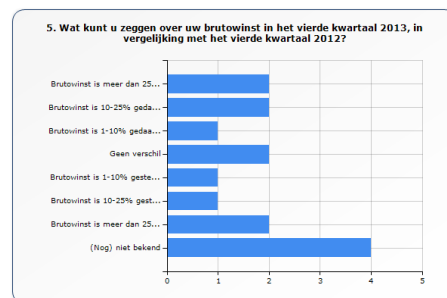
80% heeft precies voldoende mensen, een stabiel percentage. 6% heeft een tekort. Vorig kwartaal werd er geen overschot gerapporteerd, nu 13% wel.

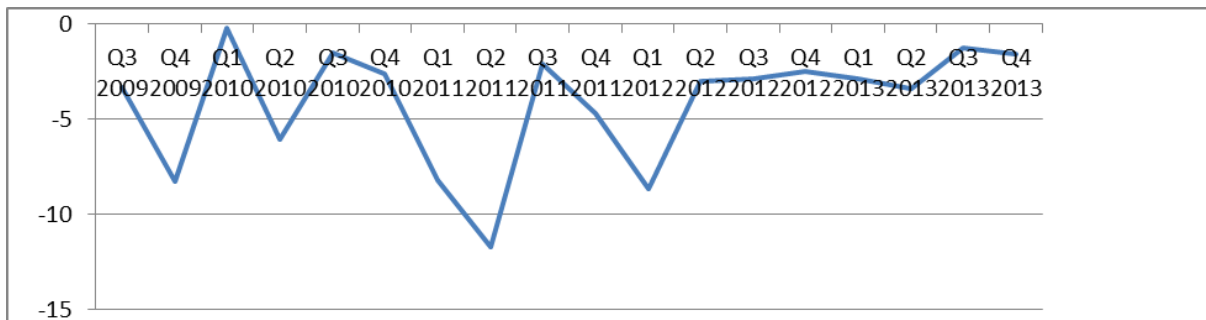

De brutowinst.

Maar liefst 27% geeft geen antwoord. De respondenten zijn sterk verdeeld over de winst, van sterk negatief tot sterk positief. 13% ziet geen verschil.

De index staat met 80,3 pnt lager dan Q4 2012 (81,9 pnt). (2008 = 100)

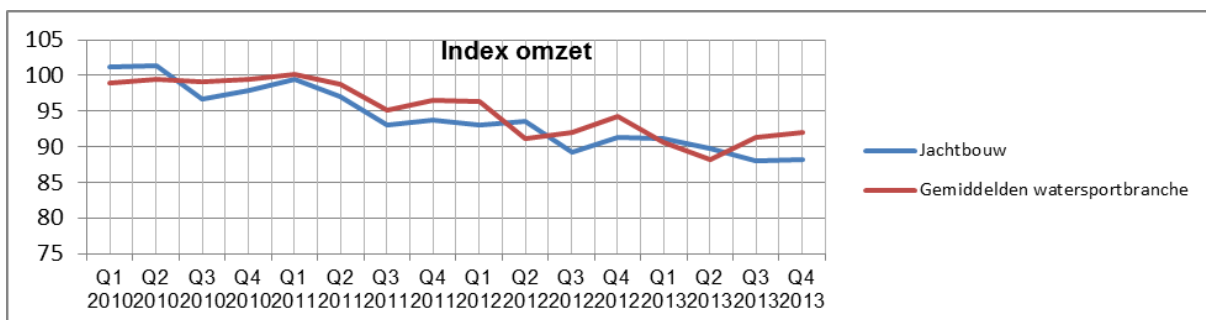
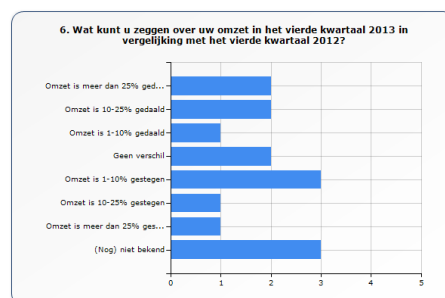

De omzet.

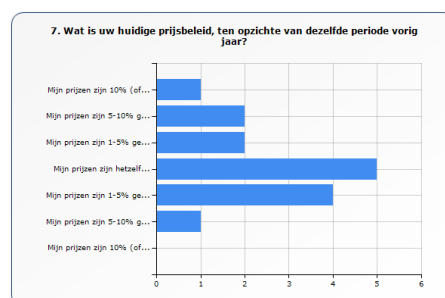
De omzet is vrijwel gelijk aan de brutowinst, met dezelfde verdeeldheid.

De index staat op 88,2 pnt tegen 91,2 in Q4 2012. (2008=100)

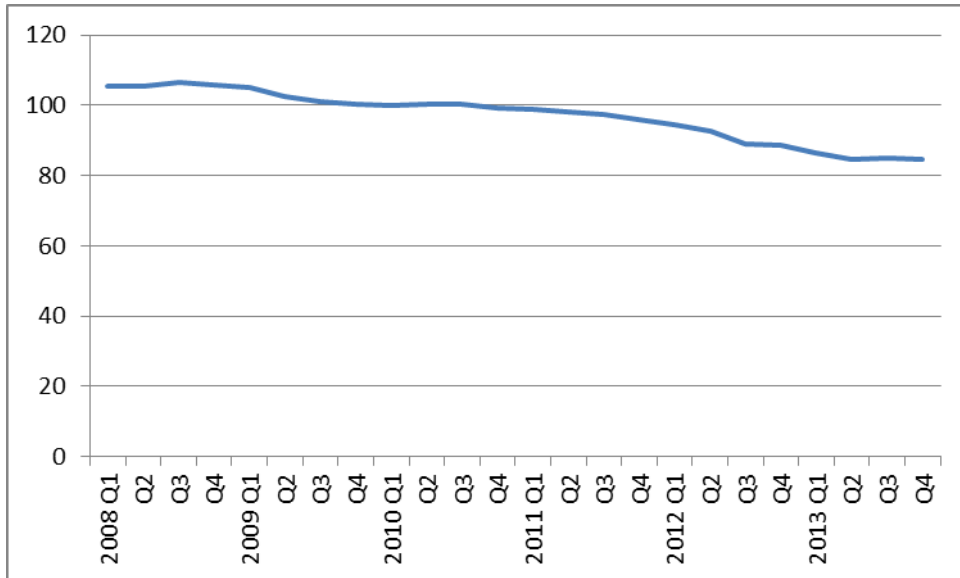
Prijsbeleid.

33% houdt de prijzen gelijk. 33% laat de prijzen dalen en weer 33% laat de prijzen stijgen.

Andere cijfers

Prijzen koopwoningen (2010=100)

Ten opzichte van 2010 zijn de prijzen met 18% gedaald.

Wat valt op?

Het aantal bedrijven met meer opdrachten neemt keer op keer net iets toe. De cijfers blijven net onder de nul, al langere tijd. De meeste bouwers durven de prijzen dan ook niet te verhogen. Er lijkt dus sprake van deflatie.

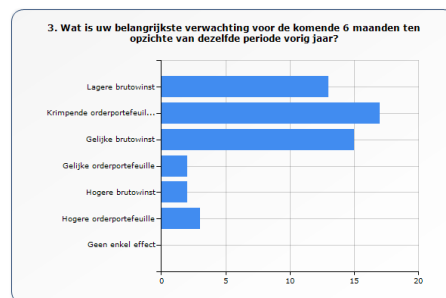
3.5 Hoofdactiviteit: Jachthavens en stalling

In totaal hebben er in deze hoofdactiviteit 52 ondernemingen deelgenomen.

De Cijfers

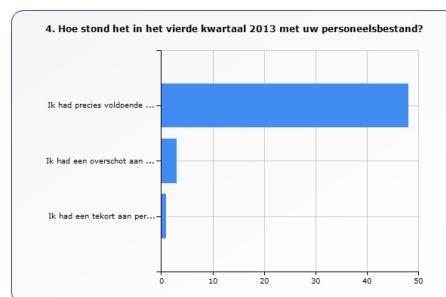
Verwachting voor de komende 6 maanden.

58% van de respondenten heeft negatieve verwachtingen voor het komende half jaar, tegen 38% een kwartaal eerder. 9% is positief. De rest ziet eenzelfde patroon als in 2012.

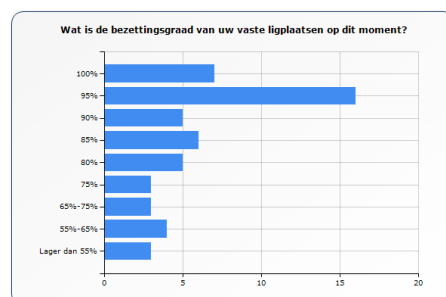
Het personeelsbestand.

92% heeft voldoende mensen in dienst, 2% heeft een tekort en 6% een overschot.

Wat is de bezettingsgraad van uw vaste ligplaatsen op dit moment?

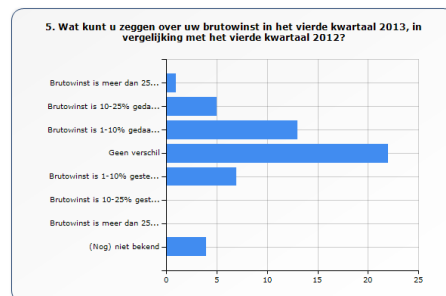
13% ligt vol tegen 15% een kwartaal eerder. 30% heeft 5% vrij. 10% heeft 10% vrij. 12% heeft 15% vrij. De overige respondenten rapporteren van 55% tot 80% bezettingsgraad.

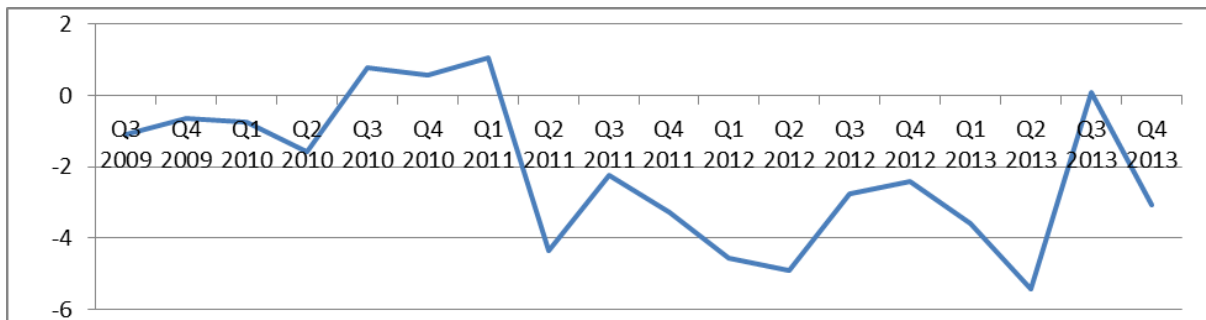

De brutowinst.

42% ziet de nullijn, beduidend meer dan een kwartaal eerder. 14% meldt een winststijging, de overige 36% geeft een daling aan. Bij 7% was het nog niet bekend.

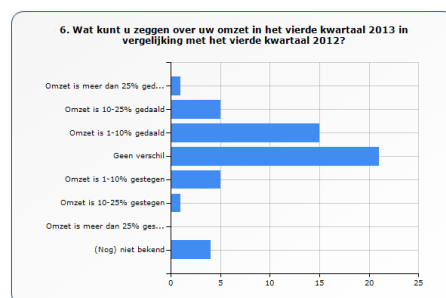
De index staat met 91,2 pnt iets lager dan in Q4 2012 met 94,2 pnt. (2008=100)

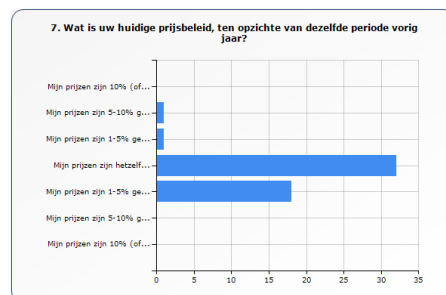
De omzet.

De omzetcijfers zijn vrijwel identiek aan de brutowinstcijfers. De index is met 92,3 pnt 2,2 pnt lager dan in Q4 2012. (2008=100)

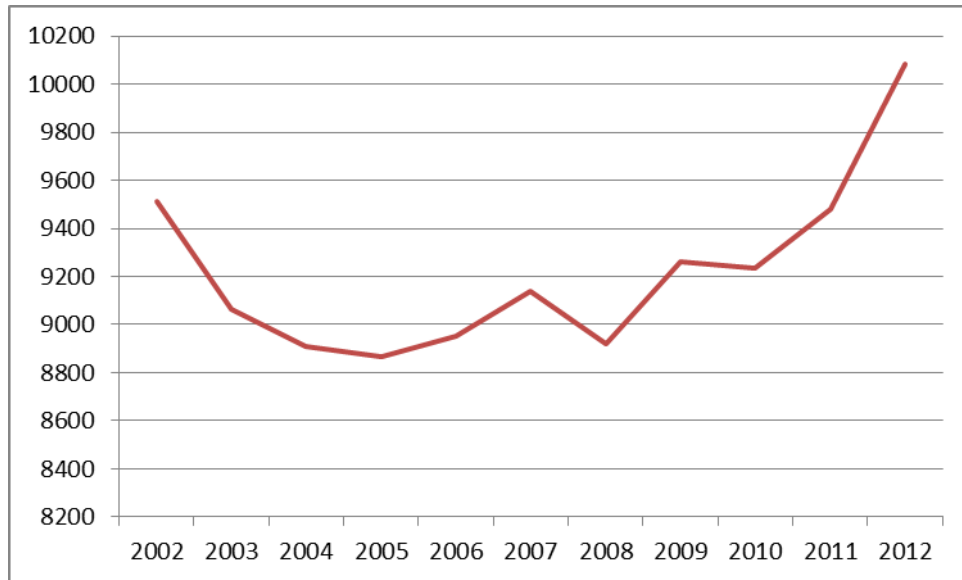
Prijsbeleid.

61% houdt de prijzen gelijk. 35% voert een stijging door van 1-5%. Een daling wordt door 4% ingezet.

Andere cijfers

Aantal korte vakanties (1-3 overnachtingen) in NL

X1.000

Wat valt op?

De havens zijn rond uit negatief over de begin 2014, en de bezetting van de havens neemt verder af. Cijfers over omzet en brutowinst zakken weliswaar met geringe percentages, op basis van de bezetting zal dit in een volgende enquête doorzetten.

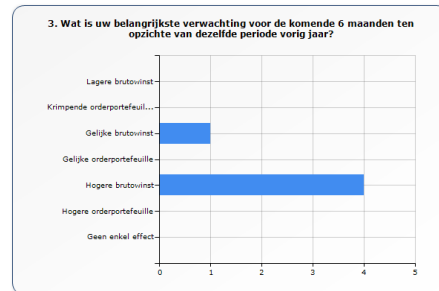
3.6 Hoofdactiviteit: Makelaar

In totaal hebben er 5 ondernemers deelgenomen met de hoofdactiviteit makelaar.

De Cijfers

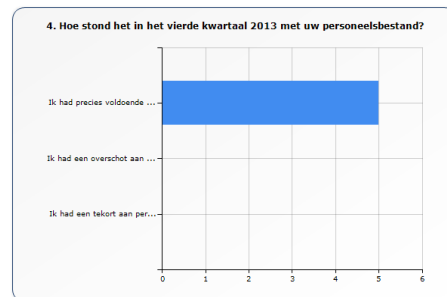
Verwachting voor de komende 6 maanden.

20% verwacht geen verschil met vorig jaar, 80% is verwacht een hogere brutowinst.

Het personeelsbestand.

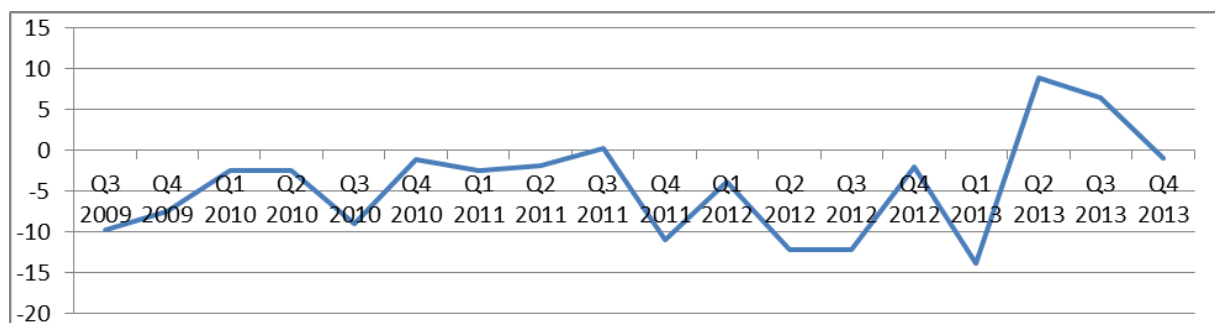
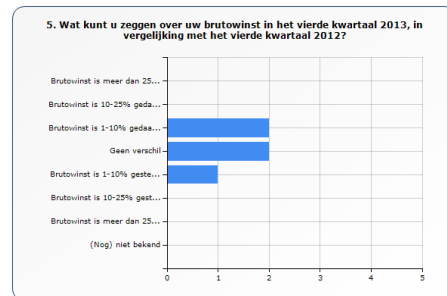
Allen hadden precies voldoende personeel in dienst.

De brutowinst.

40% geeft een winstdaling door van meer dan 1-10%, tegen forsere dalingen eerder. 40% ziet geen verschil. 20% ziet een winst stijging van 1-10%. Dat is fors lager dan een kwartaal eerder.

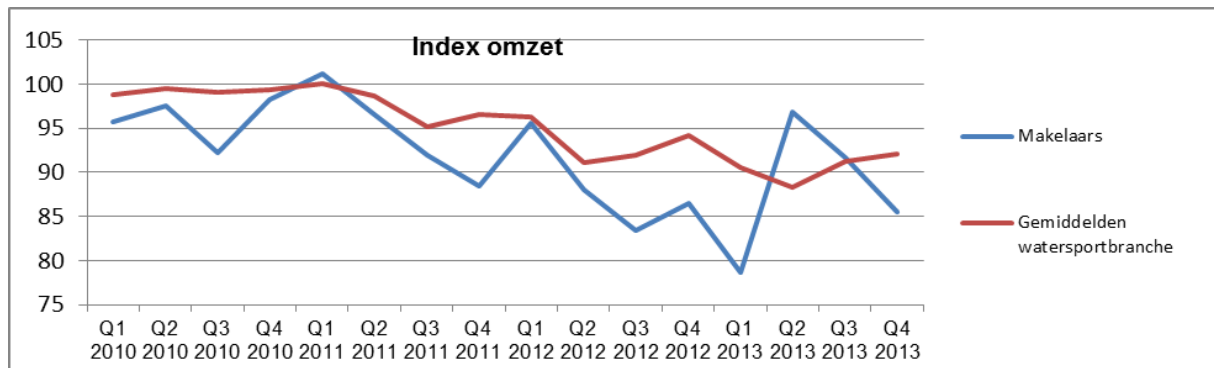
De index staat op 77,5 punten tegen 78,5 pnt een jaar eerder. (2008=100)

De omzet.

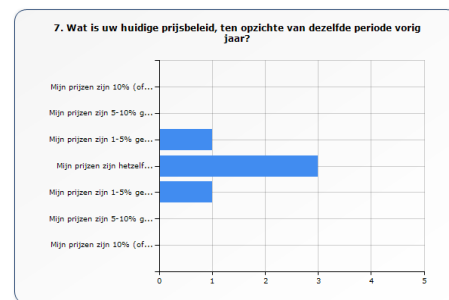
De omzet is identiek aan de brutowinst.

De index staat op 85,4 pnt tegen 86,4 pnt een jaar eerder. De index is, net als bij de brutowinst, precies 1 pnt gedaald. (2008=100)

Prijsbeleid.

60% houdt de nullijn aan, tegen 43% eerder. 20% laat de prijzen dalen, 20% voert een verhoging door.

Wat valt op?

De omzet en brutowinst blijven nagenoeg op peil, iets verslechtering. De makelaar heeft een zeer positief gevoel voor 2014.

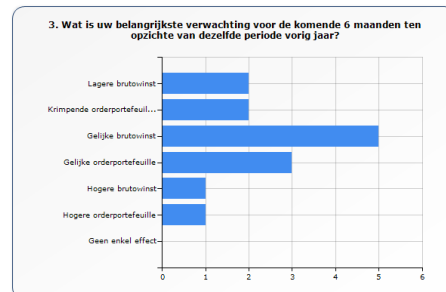
3.7 Hoofdactiviteit: Jachtservice

In totaal hebben er in deze categorie 14 ondernemers deelgenomen.

De Cijfers

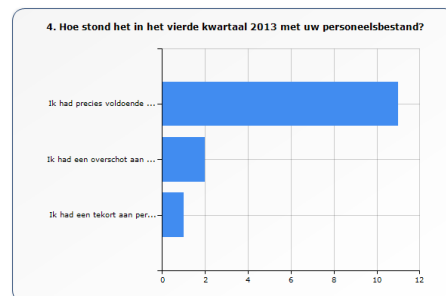
Verwachting voor de komende 6 maanden.

29% heeft een negatieve verwachting, exact hetzelfde als Q3 2013. 57% denkt aan een zelfde half jaar als in 2013. Positieve verwachtingen worden door 14% gerapporteerd.

Het personeelsbestand.

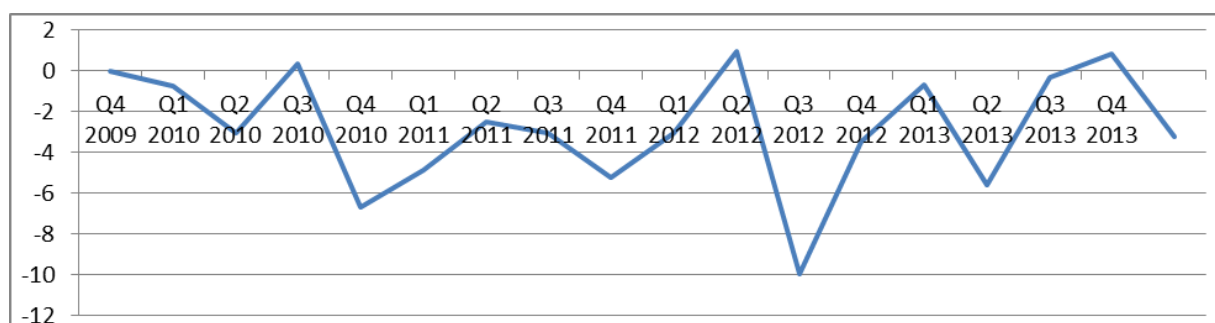
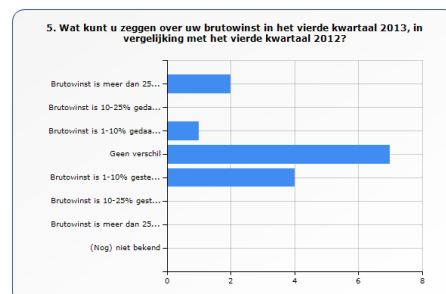
79% geeft aan precies voldoende personeel te hebben, 14% heeft een overschot en 7% een tekort. Het tekort is iets lager dan voorheen.

De brutowinst.

14% ziet de winst dalen met meer dan 25% en 7% een daling van 1-10%. 29% ziet de winst stijgen met 1-10%, 50% ziet geen verschil.

De index staat op 87,4 pnt tegen 90,6 pnt een jaar eerder. (2008=100)

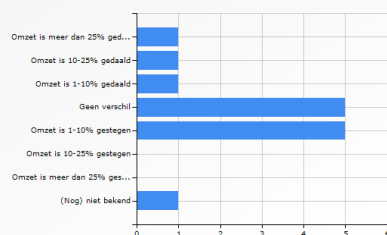

De omzet.

21% ziet de omzet dalen, 36% houdt het op peil. 36% ziet een kleine verbetering, de rest heeft nog geen antwoord.

De index staat op 91,3 pnt tegen 93,5 pnt in Q4 2012.

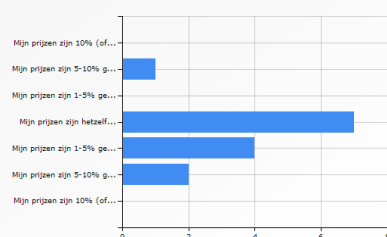
6. Wat kunt u zeggen over uw omzet in het vierde kwartaal 2013 in vergelijking met het vierde kwartaal 2012?

Prijsbeleid.

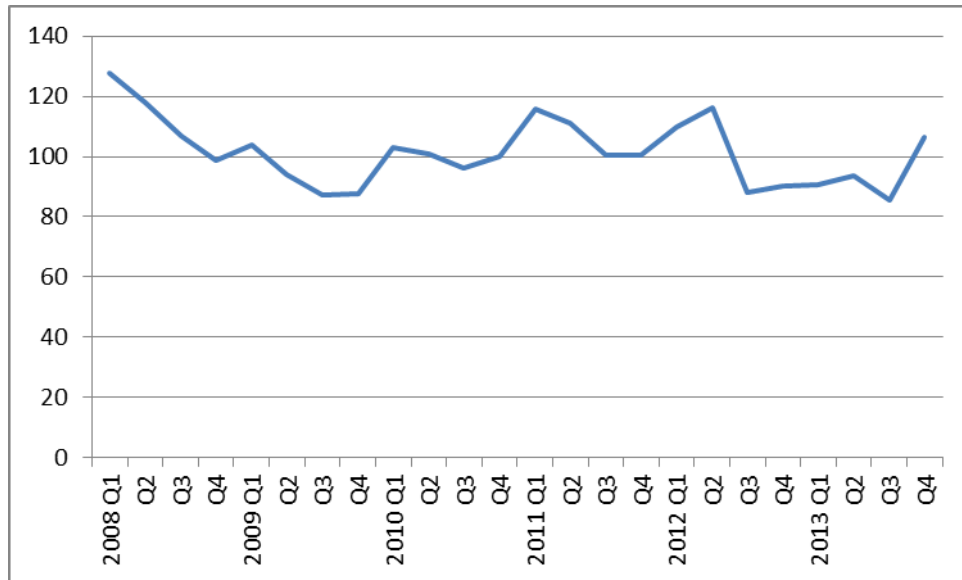
De helft kiest voor de nullijn. 7% laat de prijzen dalen, 43% voert een verhoging door.

7. Wat is uw huidige prijsbeleid, ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar?

Andere cijfers

omzet in reparatie van auto's en motoren

CBS 2010 = 100

Wat valt op?

Winst en omzet geven een kleine min, voornamelijk veroorzaakt door een klein aantal respondenten met zeer forse verminderingen. De parallel met de reparatie van auto's en motoren is goed te volgen.

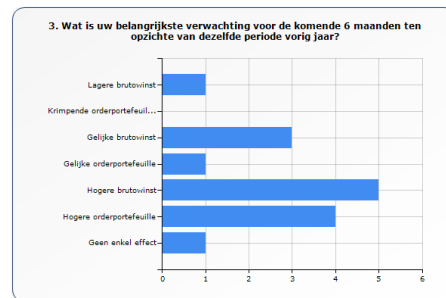
3.8 Hoofdactiviteit: Toeleveranciers

In totaal hebben er in deze categorie 15 ondernemers deelgenomen.

De Cijfers

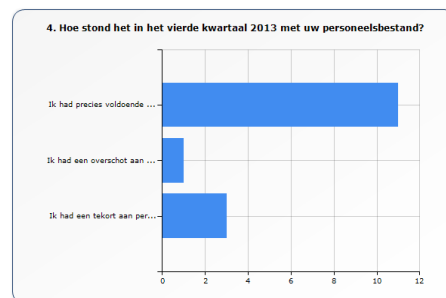
Verwachting voor de komende 6 maanden.

7% verwacht een lagere brutowinst. 33% denkt aan een zelfde half jaar als in 2012. 60% is positiever over de komende 6 maanden, iets meer dan in Q3.

Het personeelsbestand.

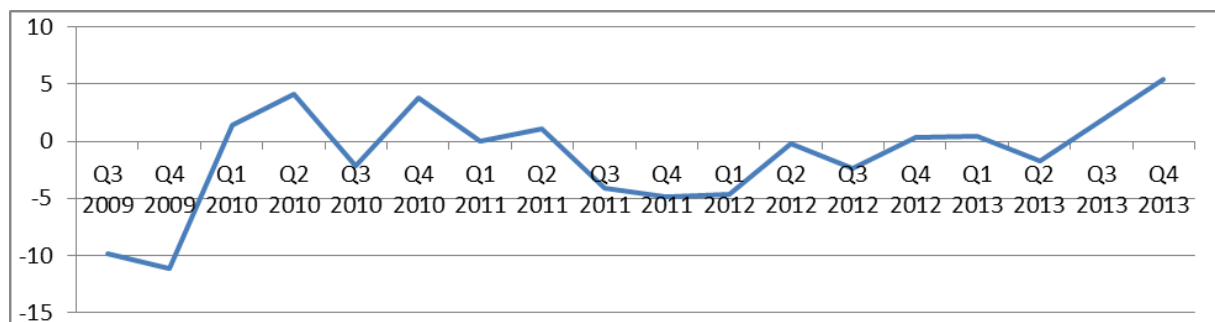
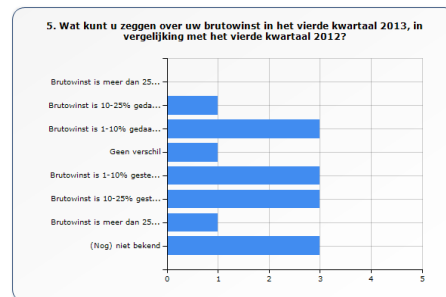
73% heeft precies voldoende personeel. 7% heeft een tekort. 20% heeft een overschot aan personeel. Deze cijfers zijn al lange tijd stabiel.

De brutowinst.

27% ziet de winst dalen tegenover 44% in Q3 2013. 7% ziet geen verschil. 47% ziet de winst stijgen. 20% geeft nog geen antwoord.

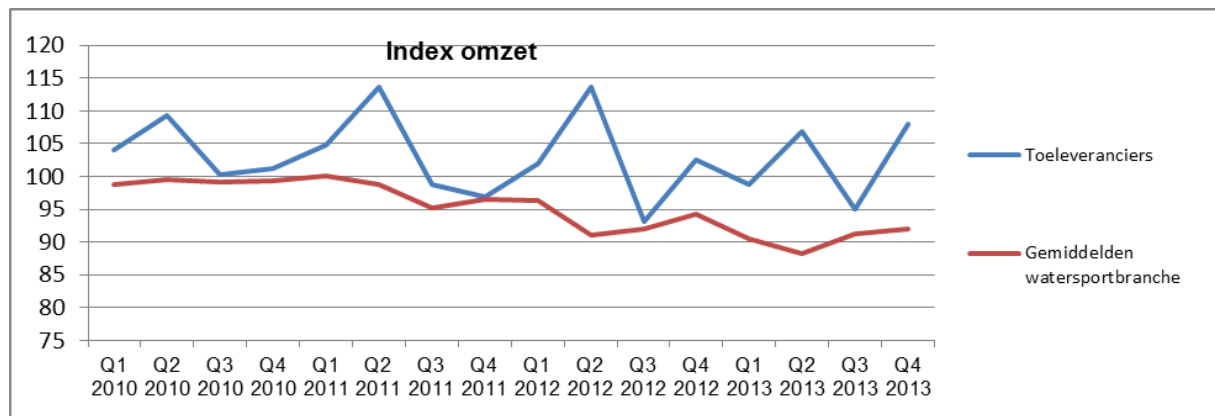
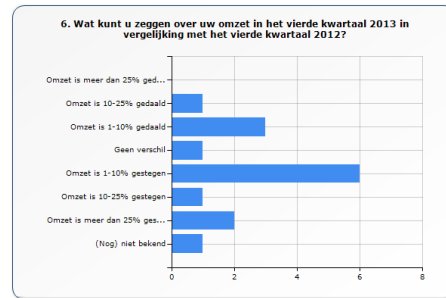
De index staat op 93,5 pnt, dat is meer dan een jaar eerder met 88,5 pnt. (2008=100)

De omzet.

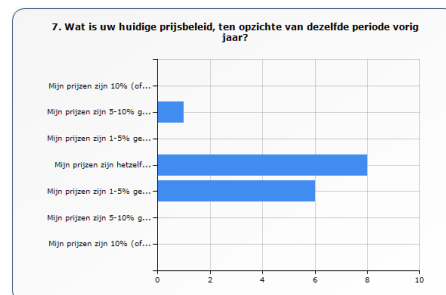
27% ziet de omzet dalen, 7% ziet geen verschil en 60% ziet de omzet stijgen. De rest geeft geen antwoord.

Met 108,1 pnt staat de index hoger dan een jaar terug met 102,5 pnt. (2008=100)

Prijsbeleid.

De prijzen worden gelijk gehouden door 53%. Door 40% wordt een lichte verhoging doorgevoerd. 7 % laat een lichte daling zien.

Wat valt op?

De toeleverancier voert vrijwel elk kwartaal een prijsstijging door. Het is een van de twee bedrijfsgroepen die een duidelijke plus laten zien. Aangezien deze cijfers niet bij de Nederlandse afnemers (detailhandel, jachtbouw en jachtservice) terug te vinden zijn, zal export hier een rol in spelen.

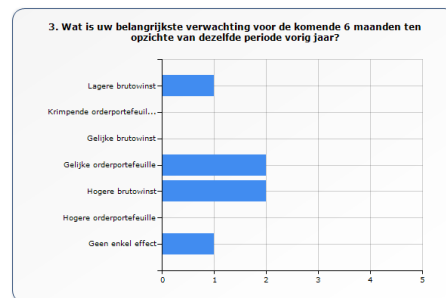
3.9 Hoofdactiviteit: Jachtverhuur

In totaal hebben er 6 verhuurders deelgenomen aan het onderzoek.

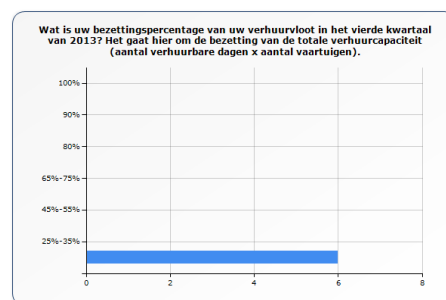
De Cijfers

Verwachting voor de komende 6 maanden.

17% verwacht een lagere omzet en/of winst tegen 43 % een kwartaal eerder. 50% ziet een zelfde periode als in 2012. Er zijn positieve verwachtingen geuit door 33%.

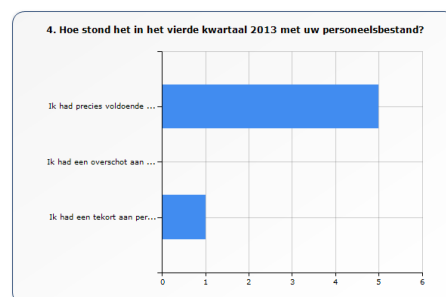

Het bezettingspercentage van de verhuurvloot (totale verhuurcapaciteit).
Alle respondenten rapporteren een bezettingsgraad lager dan 25%.

Het personeelsbestand.

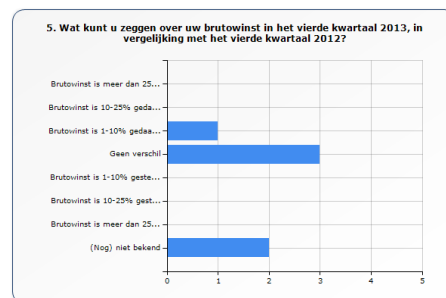
83% had precies voldoende personeel in dienst. Een tekort is door 17% gerapporteerd tegen nul% eerder.

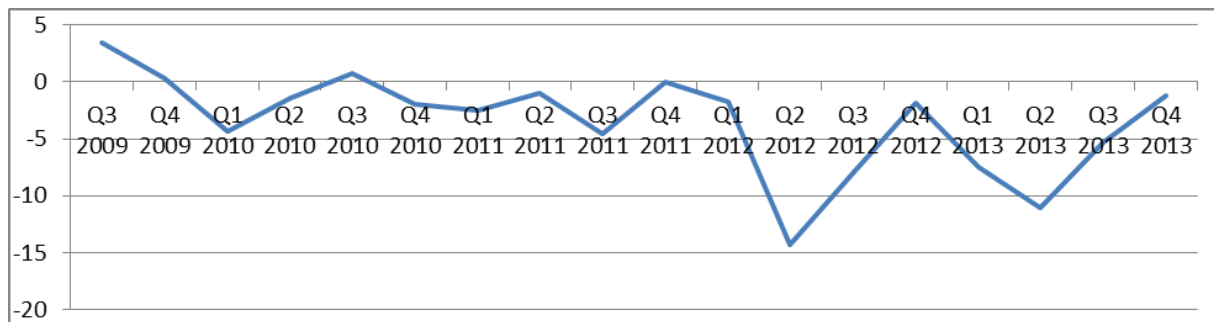

De brutowinst.

50% ziet geen verschil, redelijk constant met eerdere kwartalen. 17% meldt een lichte daling. De rest geeft 'nog niet bekend'.

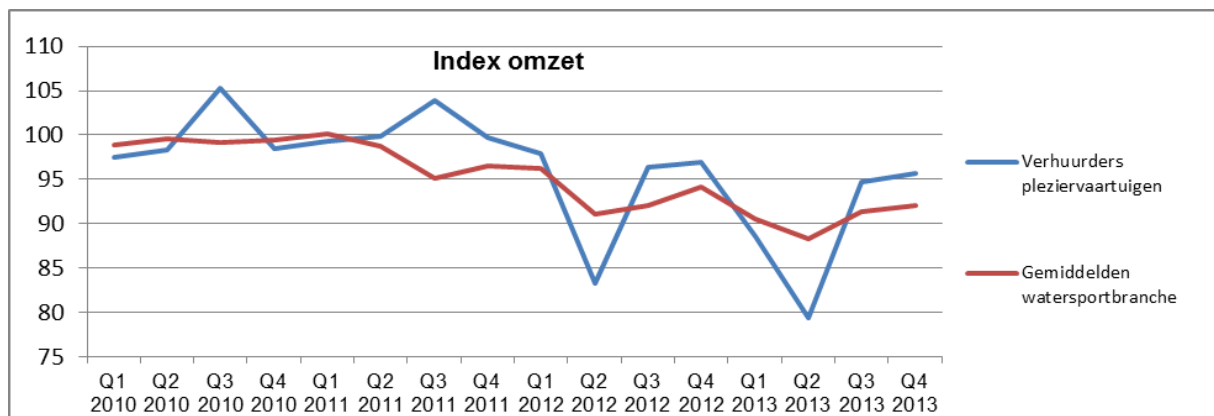
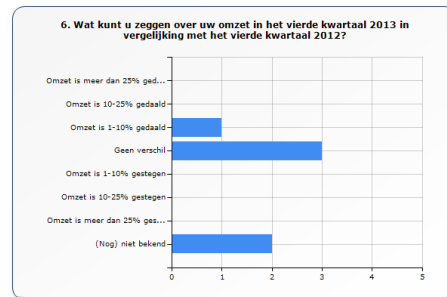
De index staat op 95,2 pnt, vrijwel overeenkomstig Q4 2012 met 96,5 pnt. (2008=100)

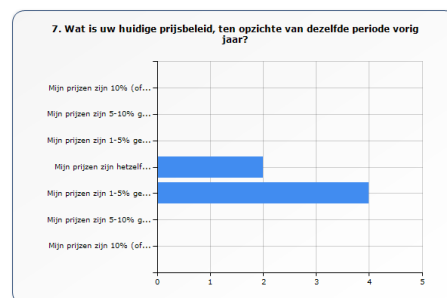
De omzet.

De omzetcijfers zijn geheel identiek aan de brutowinstcijfers. De index staat op 95,7 pnt, niet veel anders dan eind 2012 met 96,9 pnt.

Prijsbeleid.

33% houdt de prijzen gelijk, de overige voeren een lichte wijziging (tot 5%) door.

Wat valt op?

Hoewel het aantal vakanties in Nederland toeneemt (zie 'andere cijfers' bij de hele branche), kan de verhuurder daarvan niet profiteren. De index blijft nagenoeg ongewijzigd. Bij elkaar kan dit betekenen dat de jachtverhuur een dalend marktaandeel inneemt, maar dat wordt in het NRIT rapport tegengesproken.

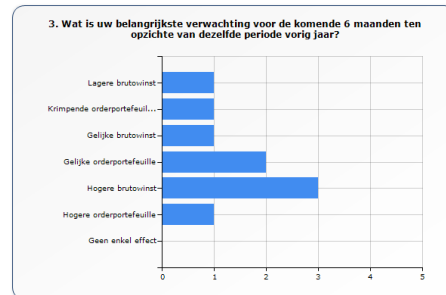
3.10 Hoofdactiviteit: Zeil / vaaropleidingen

In totaal zijn er 9 ondernemers in deze activiteit die hebben gereageerd.

De Cijfers

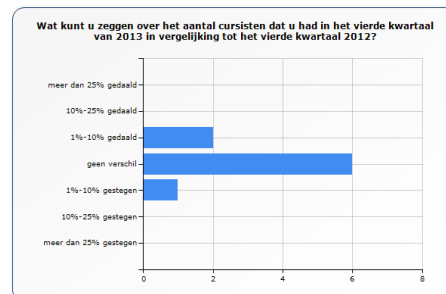
Verwachting voor de komende 6 maanden.

22% is negatief voor komende 6 maanden. 33% denkt aan eenzelfde half jaar. 44% verwacht een hogere brutowinst tegen niemand een kwartaal eerder.

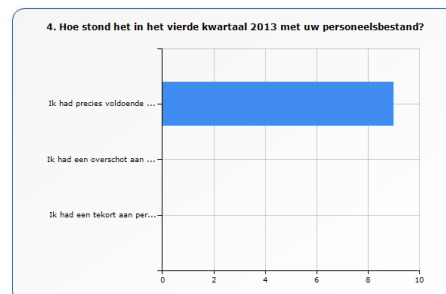
Het aantal cursisten.

67% ziet het aantal cursisten op het niveau van vorig jaar. 22% ziet het aantal dalen, tegen 67% een kwartaal eerder. 11% ziet een stijging.

Het personeelsbestand.

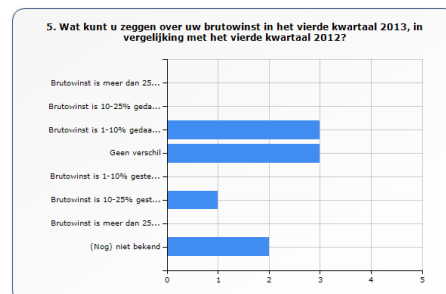
100% had voldoende personeel.

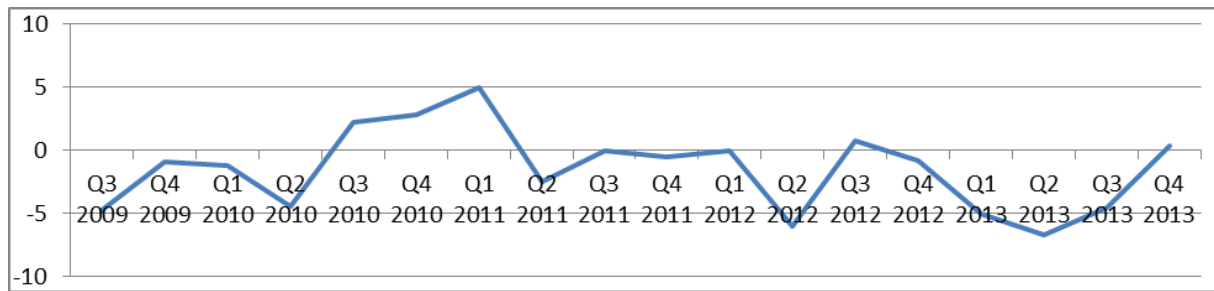

De brutowinst.

33% ziet de winst dalen tegen 67% een kwartaal eerder. 33% ziet geen verschil met 2012 en de rest ziet een winststijging van 10-25%.

De index staat op 100,9 pnt., vrijwel gelijk aan Q4 2012 (100,5 pnt). (2008=100)

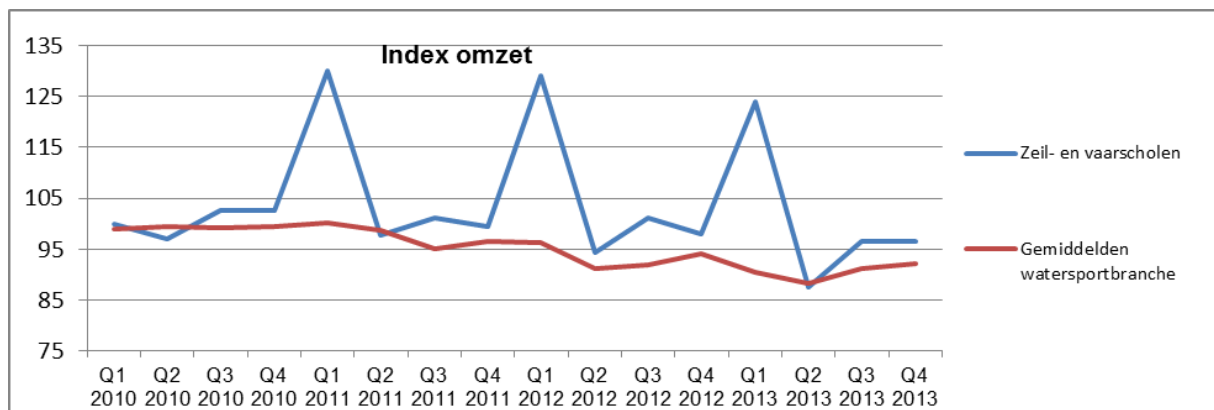
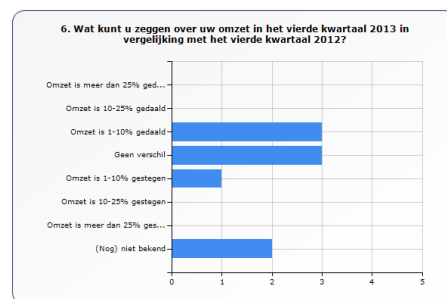

De omzet.

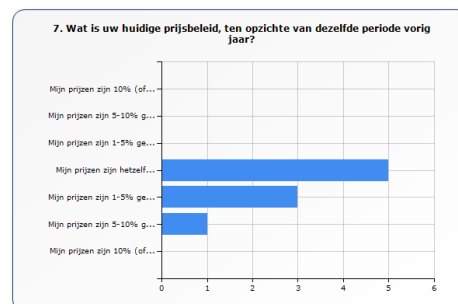
De brutowinst is vrijwel aan de antwoorden rond de brutowinst.

De index staat op 96,5 pnt, vrijwel gelijk aan Q4 2012 (97,9 pnt) (2008=100)

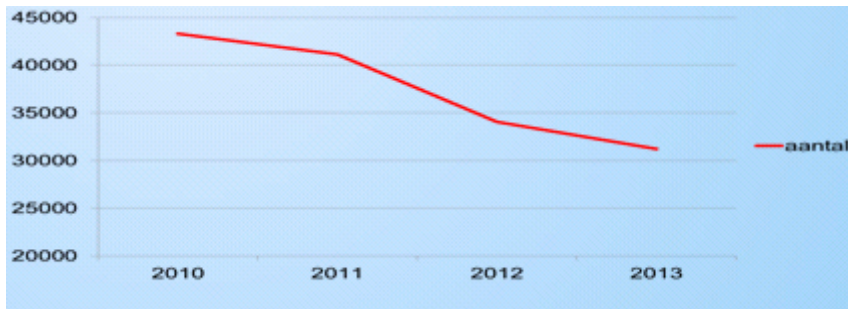
Prijsbeleid.

56% houdt dezelfde prijzen aan, 33% voert een stijging door van 1-5% en 11% een stijging van 5-10%.

Extra cijfers

Aantal bestelde CWO diploma's

Het CWO rapporteert een daling van 28% in 4 jaar tijd.

Wat valt op?

De index van de omzet en winst wijzigen nauwelijks. Er is geen directe relatie tussen de daling van de CWO diploma's en de totale omzet/brutowinst.

4. Wat moet HISWA doen in deze tijd?

Deze open vragen leveren tal van opmerkingen en aanbevelingen op.

Deze zijn als volgt te rubriceren:

Crisismaatregelen en verbetering fiscaal beleid (o.a. BTW)	30%
Meer export en meer PR in Nederland	27%
Ondersteuning in de bedrijfsvoering en verbetering netwerk	12%
Kritiek op de HISWA Vereniging	20%
Complimenten voor HISWA Vereniging	11%
	100%

Resumerend hebben de meeste antwoorden betrekking op een verbetering van de promotie en op verbetering van de bedrijfsresultaten.

Verbetering van de promotie voor watersport, zo geeft men aan, moet door HISWA zelf worden uitgevoerd, maar ook door leden van HISWA. HISWA zou instrumenten moeten aanleveren voor dergelijke promotionele activiteiten.

De tweede belangrijke groep antwoorden heeft betrekking op korte termijn maatregelen om de crisis door te komen. En lobby voor tijdelijke verlaging van de BTW is aangegeven. Maar ook het tegengaan van extra lastendruk door wetswijzigingen op milieu, arbo, administratieve verplichtingen, etc.

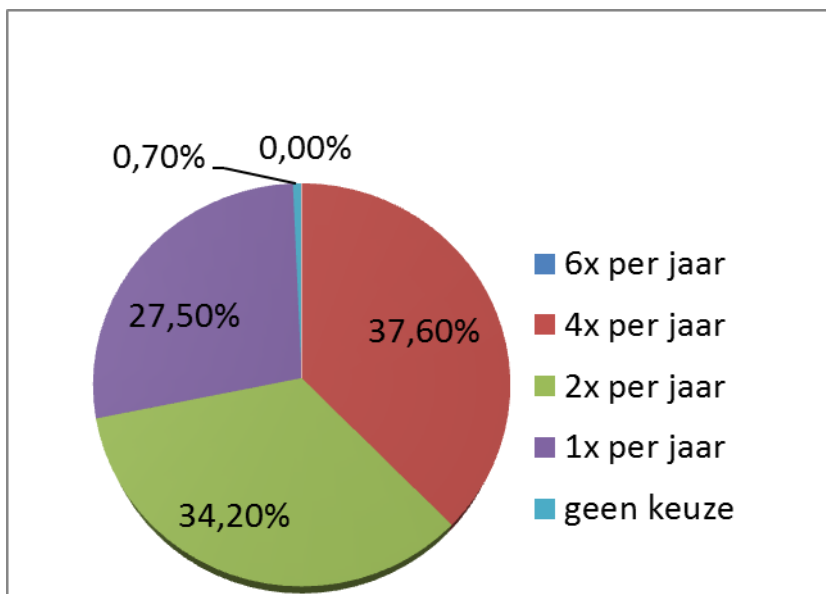
De kritiek en de complimenten op HISWA Vereniging staan haaks op elkaar en variëren van “contributiehalvering” tot “vooral zo doorgaan!”.

5. Extra vragen

De enquête loopt nu 5 jaar. HISWA ontvangt veel positieve reacties van de leden, toch is het een goed moment om de leden te vragen naar eventuele verbeteringen. Enerzijds willen we de opgebouwde reeksen voortzetten, anderzijds is het van belang dat het aansluit bij de wensen van de lezers.

Vraag 1

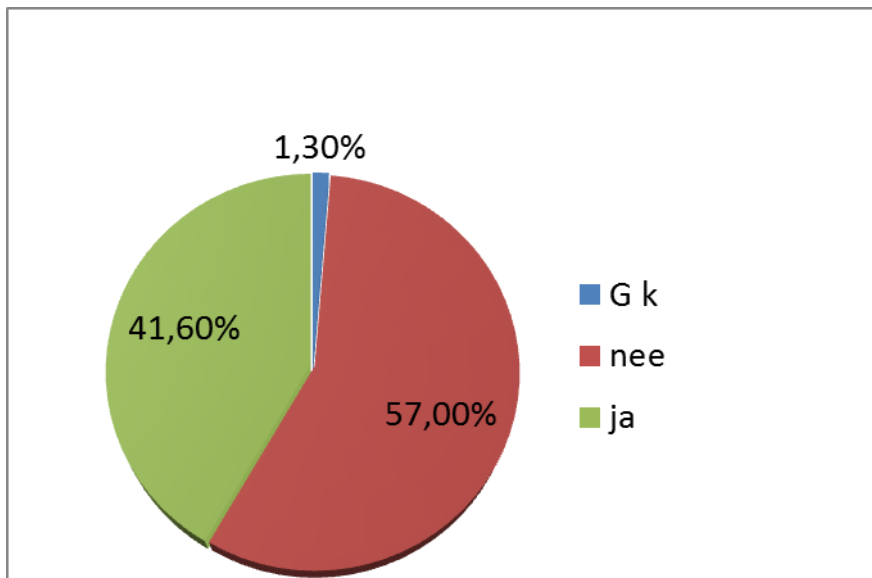
Welke frequentie zou u adviseren?

Met name de handelsbedrijven stellen prijs op de huidige frequentie. Bedrijven in de recreatie pleiten voor twee keer per jaar.

Vraag 2

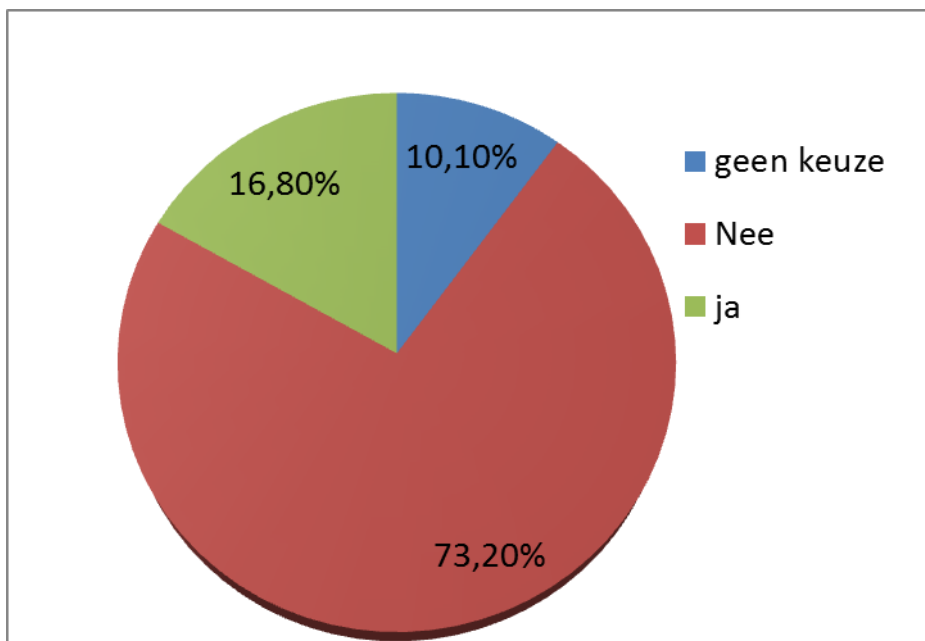
Bent u bereid om cijfers in te vullen met betrekking tot omzet, aantal verkochte boten, aantal ligplaatsen, aantal cursussen, etc?

'Harde cijfers' blijken een stap te ver voor 57% van de respondenten. 1,3% heeft geen mening.

Vraag 3

Zijn er indicatoren met betrekking tot de trends in de watersport die u voor deze enquête aanbeveelt?

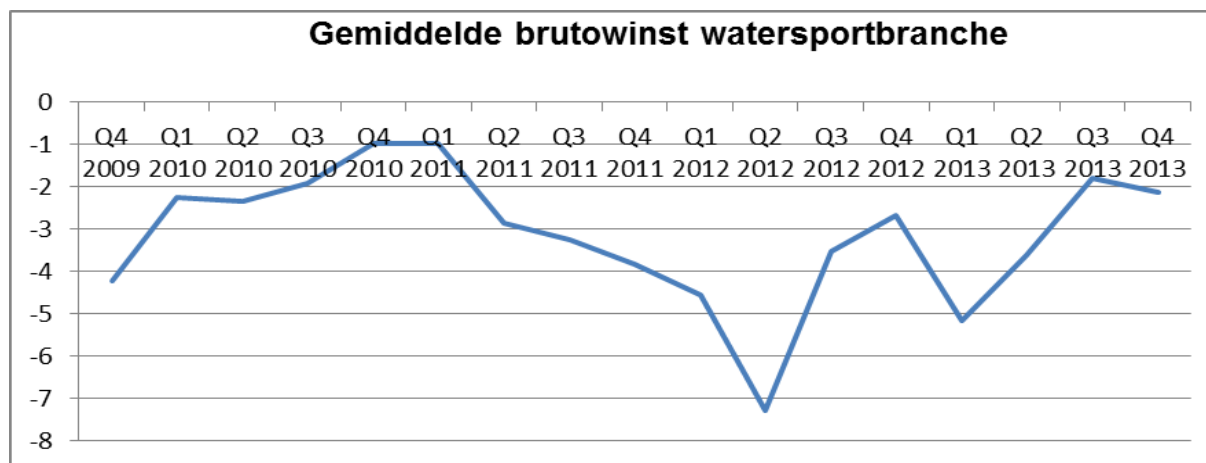
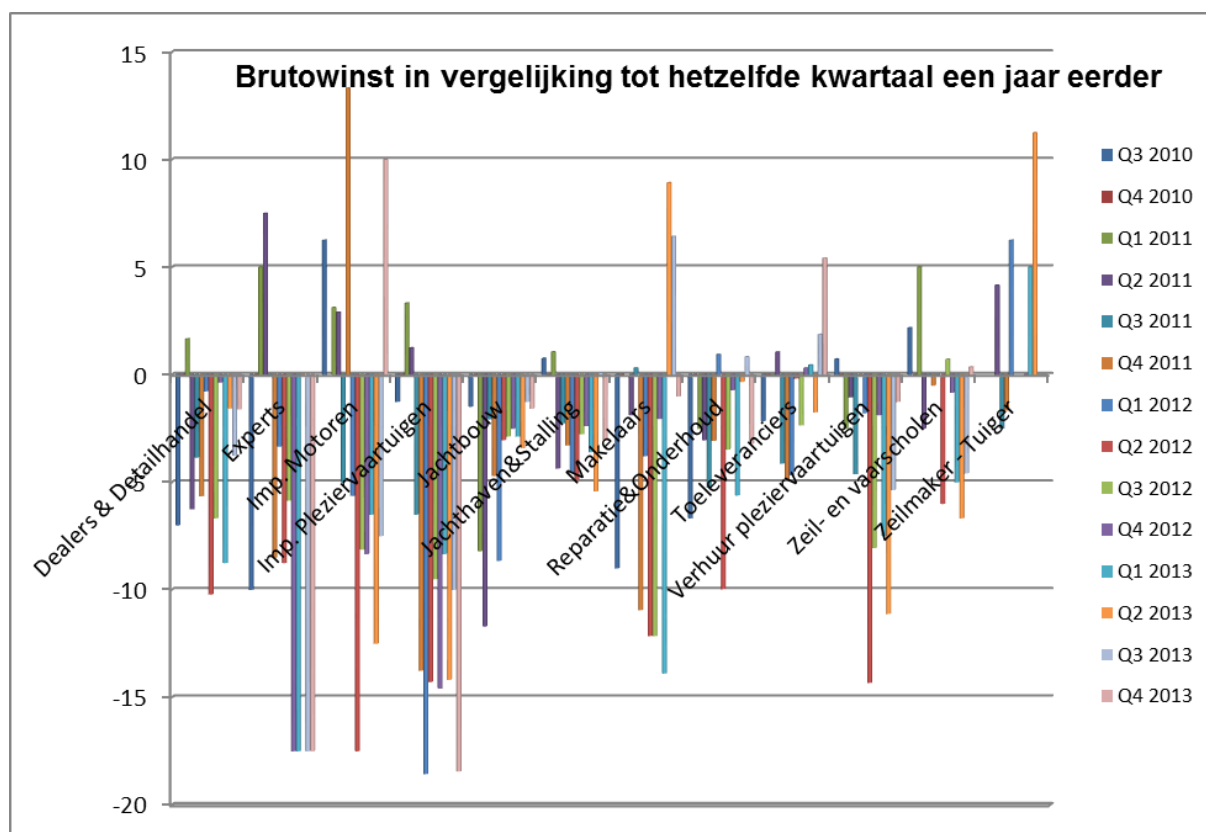
Een ruime meerderheid acht de indicatoren voldoende. Vaker genoemde indicatoren hebben betrekking op het aantal vaartuigen in Nederland en het consumentenvertrouwen.

6. Tot slot

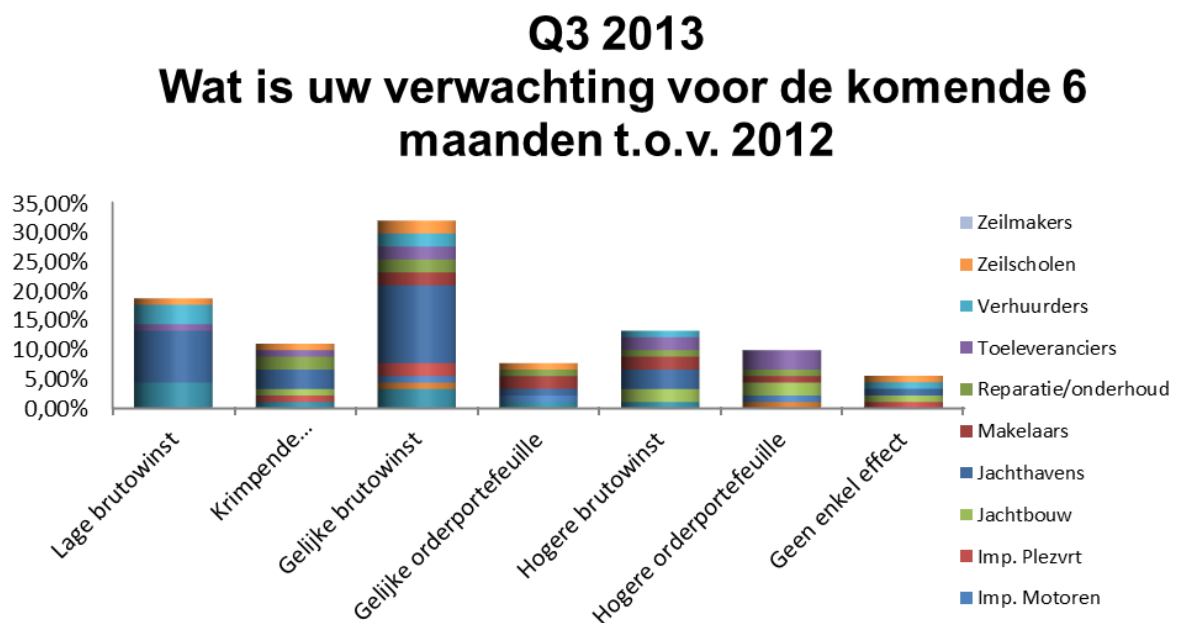
De gemiddelde invultijd is door de extra vragen opgelopen tot bijna 4 minuten. De volgende enquête zal iets wijzigen. Maar de reeksen zullen op elkaar blijven aansluiten, zodat een langjarig overzicht ontstaat.

De enquête voor het volgend kwartaal wordt eind april uitgevraagd.

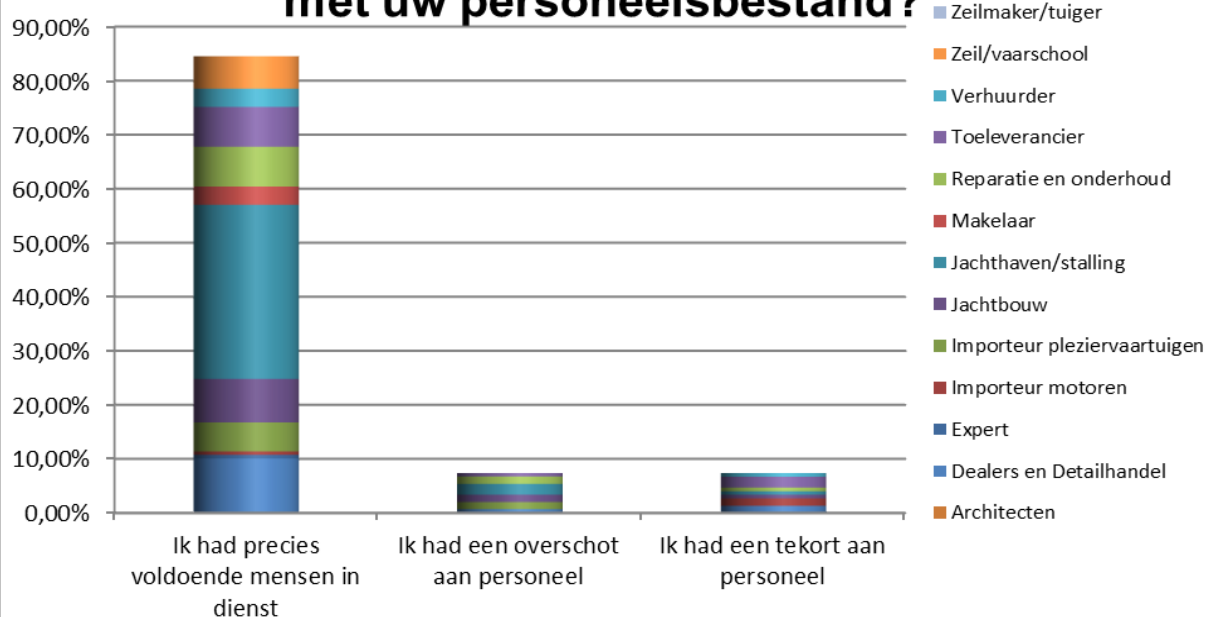
Bijlage grafieken

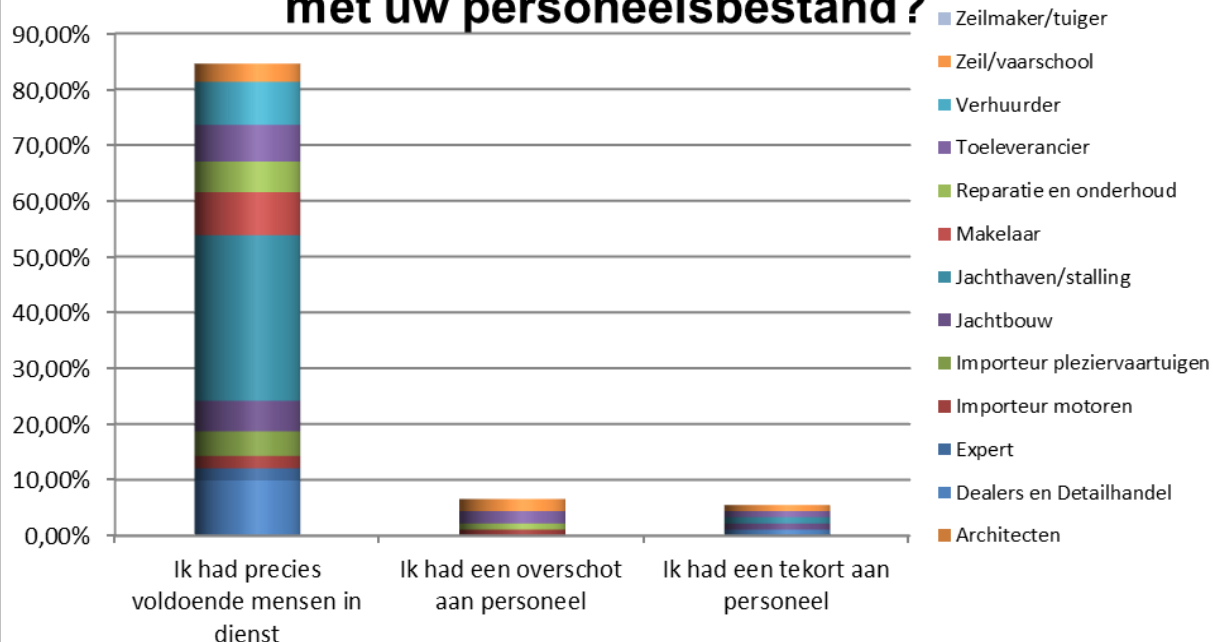
Stacked bar chart showing the percentage contribution of various stakeholders to different types of income. The y-axis represents the percentage from 0,00% to 25,00%. The x-axis lists seven categories: Lage brutowinst, Krimpende..., Gelijke brutowinst, Gelijke orderportefeuille, Hogere brutowinst, Hogere orderportefeuille, and Geen enkel effect. The legend identifies the stakeholders: Zeilmakers (orange), Zeilscholen (light blue), Verhuurders (purple), Toeleveranciers (green), Reparatie/onderhoud (dark red), Makelaars (dark blue), Jachthavens (light green), Jachtbouw (red), Imp. Plezvr (medium blue), and Imp. Motoren (dark orange).

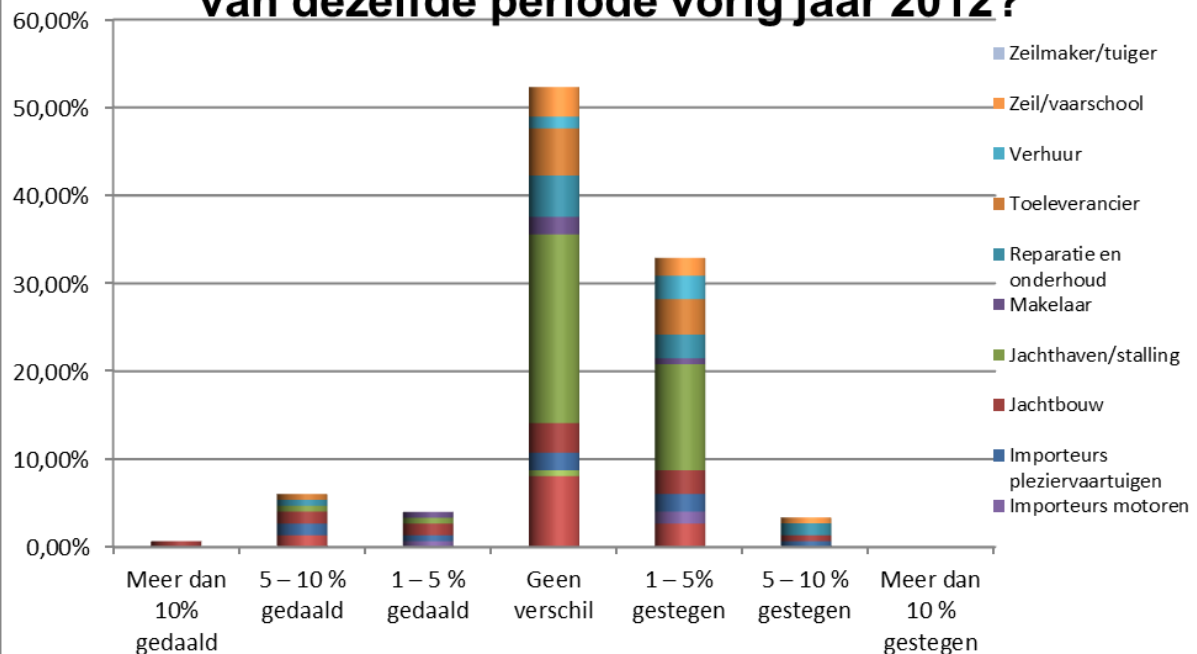
Hoe stond het in het vierde kwartaal 2013 met uw personeelsbestand?

Hoe stond het in het derde kwartaal 2013 met uw personeelsbestand?

Q4 2013 Wat is uw huidige prijsbeleid ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar 2012?

Q3 2013 Wat is uw huidige prijsbeleid ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar 2012?

